

Ο ΣΤΡΑΤΗΓΟΣ ΓΟΡΔΩΝ

Η ΜΕΓΑΛΕΙΤΕΡΑ ΑΔΕΛΦΗ

(Διήγημα τοῦ Αὐστριακοῦ H. Wild)

(Συνέχεια ἴδε προηγούμενον φυλλάδιον)

Β.

Καὶ ὁ μάλλον ἰδιότροπος καὶ ὁ μάλλον ἀφόρητος οἰκογενειακὸς τύραννος ἀφίνει ἐν τούτοις ὀπισθέν του θλίψεις εἰς τὴν οἰκογένειάν του. Ἐμπροσθεν τοῦ φερέτρου τοῦ ὑπὸ τῆς λύπης ἐρεθισμένου ἀνθρώπου ἐκείνου, ἀλλὰ πλήρους πραγματικῆς πρὸς αὐτὰς ἀγάπης καὶ φιλοστοργίας, ἡ μήτηρ καὶ αἱ δύο θυγατέρες ἔχυσαν πολλὰ δάκρυα καὶ λίαν ὑπέφερον, διότι οὐδέποτε οὔτε διὰ λέξεώς τινος ἐλύπησε τὴν ζωὴν των.

Πρώτη ἡ Ἰουλιέττα ἀνῆγειρεν ὀλίγον κατ' ὀλίγον τὴν ὑπὸ τῆς λύπης χαμηλωμένην κεφαλὴν της, ὁ δὲ φαιδρὸς γέλωος της ἀντήχησεν ἐκ νέου ἐν ὅλῃ τῇ οἰκίᾳ. Ἐπειτα ἡ μήτηρ ἤρξατο πάλιν νὰ μειδιᾷ. Ἀληθῶς ὅμως ἀπὸ καιροῦ εἰς καιρὸν στεναγμὸς τις καὶ ὕγρον βλέμμα πρὸς τὸ κενὸν παλαιὸν θρόνον ἐδείκνυον τὴν ἀνάμνησιν ἣν ἐτήρει διὰ τὸν μὴ ὑπάρχοντα πλέον. Ἄλλ' ἐπὶ τέλους ἀνεπαισθήτως ἐπανέλαβε τὸν συνήθη βίον της.

Μόνη ἡ Αὐγούστα διέμενε καταβεβλημένη καὶ ἐτήκετο καθ' ἑκάστην πλειότερον. Πρὸς τὴν κοινὴν αὐτῶν λύπην, καὶ ἕτερα ἀγωνία τὴν εἶχε καταλάβῃ καὶ ἐσκίτιζεν ἀκόμη τὴν περικαλύπτουσαν αὐτὴν ἀπὸ τῆς γεννήσεως τῆς ἀδελφῆς της σκιάν, κατ' ἀρχὰς ἐλαφρὰ σκιά, ἀλλ' ἦτις ἐγένετο ἐπὶ πλέον πυκνότερα.

Ὀλίγον χρόνον πρὸ τοῦ θανάτου τοῦ πατρὸς της, γείτων τις ἰδιοκτήτης ἦλθε πρὸς αὐτοὺς ἐπὶ τῇ εὐκαιρίᾳ ὑποθέσεώς τινος. Ἦτο πλούσιος, ἔχι πολὺ νέος, σοβαρὸς καὶ διαμοιράζων ὅλον τὸν καιρὸν του εἰς τὴν διεύθυνσιν τῶν γαιῶν του καὶ εἰς τὰ βιβλία. Ἡ συνομιλία του ἤρρεσεν εἰς τὸν ἀσθενῆ ὅστις τὸν παρεκάλεσε νὰ ἐπανέλθῃ νὰ τὸν ἴδῃ. Ἐπανῆλθε τῷ ὄντι κατ' ἀρχὰς σπανίως, εἶτα συχνότερον, ἐλκόμενος ἀπὸ κάθε ἄλλο παρά ἀπὸ τὴν θέαν τοῦ ἰδιοτρόπου γέροντος.

Ἀπὸ τῆς πρώτης αὐτοῦ ἐπισκέψεως ἡ Αὐγούστα εἶδεν ἐν αὐτῷ τὸ ἰδανικὸν της προσωποποιημένον. Κατ' ἀρχὰς δὲν ἐνόησε τὸ αἶσθημα ὅπερ ἐδοκίμαζεν. Ὁ ἔρωσ δὲ ἐνόμιζεν ὅτι ἐγνωρίσει καὶ ὅστις κατ' ἐπιφάνειαν μόνον εἶχε καταλάβῃ τὴν καρδίαν της, παρσιέδου τῶρα εἰς ἅπαν τὸ σῶμά της καὶ διέχευεν ἐπὶ τῆς ζωῆς της ζωηρὰν ἠλιακὴν ἀκτίνα. Δὲν ἠσθάνθη πλέον ἑαυτὴν μόνην εἰς τὸν κόσμον. Αἱ περιποιήσεις ἃς ἐποίει εἰς τὸν πατέρα της, αἱ ἀπαιτήσεις καὶ αἱ ἰδιοτροπίαὶ τοῦ ἀσθενοῦς δὲν τὴν ἐκούραζον πλέον, τῶρα ὅτε ὁ νέος αὐτὸς φίλος ἐφώτιζε διὰ τῆς παρουσίας του τὴν σκοτεινὴν ἐστίαν. Δὲν ἠύχθη πλέον τίποτε. Τὸ νὰ κἀθῆται ἀντικρυς αὐτοῦ, ν' ἀκούῃ τῆς φωνῆς του, νὰ κατασκοπεύῃ τὰς κινήσεις του, νὰ ἐνοῦται μὲ τὴν ἀρίστην ἐκείνην ψυχὴν τῇ ἐφαίνετο ἀρκούσα εὐτυχία διὰ τὴν αἰωνιότητα. Ὅτε τέλος ἡ ψυχὴ της κατεκυριεύθη ὀλόκληρος ὑπ' αὐτοῦ, ὅτε ὠμολόγησεν εἰς ἑαυτὴν ὅτι ἡ προωρισμένη γυνὴ διὰ νὰ διέλθῃ τὸν βίον της μετ' αὐτοῦ θὰ ἦτο μάλλον ἀξία φθίνου ἀπὸ τὴν βασίλισσαν, τότε ὀπισθοδρόμησε σχεδὸν ἐτρομαχμένη εἰς τὴν σκέψιν τοιαύτης εὐτυχίας.

Τὸ ὄνειρον ὀλίγον διήρκεσεν. Ἡ Αὐγούστα παρετήρησεν ὅτι τὰ βλέμματα ἐκείνου δὲν ἠγάπα προσηλοῦντο ἐπὶ τῆς νεαρᾶς ἀδελφῆς της, ὅτι ἀνσύχει ὅτε ἡ Ἰουλιέττα ἀπουσίαζε καὶ ὅτι

ἐφαιδρύνετο τὸ πρόσωπόν του ὅτε ἐκείνη ἐφαίνετο ἐν ὅλῃ τῇ λάμψει τῆς καλλονῆς της καὶ τῆς εὐτυχίας της. Ἐπρεπε νὰ καλέσῃ ὅλην τὴν ἐνέργειάν της διὰ νὰ μὴ ἀποθάνῃ ἀπὸ τὴν νέαν ταύτην θλίψιν.

Ὅτε παρήλθεν ἀρκετὸν διάστημα χρόνου ἀπὸ τοῦ θανάτου τοῦ πατρὸς, ἐκείνος ἐζήτησε τὴν χεῖρα τῆς Ἰουλιέττας.

Τούτο μεγάλως ἐχαροποίησε τὴν χήραν. Ἦτο ἀκριβῶς ὁ ἀριστος ἀνὴρ, ἐσκέπτετο, ὅστις θὰ ἤρμοζεν εἰς τὴν ζωηρὰν νεανίδα· θὰ γνωρίζῃ νὰ τὴν ὀδηγῇ δι' εὐμενοῦς καὶ ἰσχυρὰς χεῖρας καὶ θὰ τὴν ἔκαμνε καλὴν μητέρα οἰκογενείας.

Ἄλλ' ἡ Ἰουλιέττα δὲν συνεμεριζετο τὴν γνώμην ταύτην. Κατ' ἀρχὰς ἐξεπλάγη μεγάλως διότι οὐδ' αὐμὸς ἀμφεβαλλέ ποτε περὶ τοῦ ἔρωτος δὲν ἐνόησε. Μήπως πολλοὶ δὲν ἐφέροντο λίαν φιλοφρόνως πρὸς αὐτὴν!

Καὶ αὐτὴ ἐφέροθη φιλοφρονέστατα πρὸς αὐτόν, καθὼς εἰς ὅλον τὸν κόσμον. Τίποτε περισσώτερον.

Καὶ τῶρα ἐπεθύμει νὰ τὴν νυμφευθῇ!

Ἀνὴρ τριακοντούτης!

Ἐγένετο πολὺ δύσθυμος. Ἐὰν ἐπεθύμει νὰ νυμφευθῇ διατι νὰ μὴ ζητήσῃ τὴν Αὐγούσταν;

Καὶ ἐθύμωσε μεγάλως.

Μήπως λοιπὸν ἐφαντάσθη αὐτὴ ἄλλως τὸ μέλλον; Τίς οἶδεν; Ἴσως τὸ ἐφαντάσθη εἰς τὰ χαρακτηριστικὰ νέου καὶ κομφοῦ ἀξιωματικοῦ, μὲ ὠραῖον λεπτὸν ἀνάστημα καὶ μὲ ὠραῖον ξανθὸν μύστακα. Τίς πάλιν εἰξεύρει ἐὰν δὲν εὔρε τὸ ἰδανικὸν της ἐν τῷ κόσμῳ, ἐὰν δὲν ἠρυσθίεσε ὑπὸ τὸ βλέμμα τοῦ χορευτοῦ της, ἐὰν ἡ καρδία της δὲν ἐπαλλεν εἰς τὴν σύνθλιψιν τῆς χειρὸς του;

Ἐν τούτοις ἐὰν τὸ ὄνειρον ἐκεῖνο ὑφίστατο, ἦτο ἀκόμη πολὺ ἀρίστον, διότι δὲν τὸ ἐγνωρίζεν οὔτε ἡ μήτηρ της, οὔτε ἡ ἀδελφὴ της, ἡ δὲ Ἰουλιέττα ἦτο πολὺ ἀθῶα καὶ πολὺ εἰλικρινῆς ὥστε δὲν θὰ ταῖς ἐκρυπτε μυστικόν, ἐὰν εἶχε κἀνέν.

Ἐθύμωσε λοιπὸν καὶ ἔκαμνε ἐπίπονον τὴν ζωὴν ἐπὶ τινὰς ἡμέρας εἰς τὴν μητέρα της. Ἐπειτα ἦλθεν ἡ περίοδος τῶν δακρύων, ἀλλ' ἐπὶ τέλους συγκατένευσεν εἰς τὰς μητρικὰς προτροπὰς.

Οὐδέποτε θὰ ἐνόμιζε τοῦτο δυνατόν! ἔλεγε στηρίζουσα τὸ ὠραῖον πρόσωπόν της, θακρῦβεκτον εἰσέτι, ἐπὶ τοῦ ὤμου τῆς συγκεκριμένης μητρὸς της. Τέτοια τρέλα! Ἄλλ' ἀφ' οὗ τὸ ἐπεθύμει ἡ μήτηρ της συγκατένευε νὰ ὑπανδρευθῇ τὸν εἰς αὐτὴν προσφερόμενον σύζυγον. Ἐστέναξεν ἀκόμη βαθῶς, ἔχυσεν ἀκόμη δάκρυά τινα καὶ ἡ Ἰουλιέττα ἠρραβωνίσθη.

Οὔτε ὠχρὰ οὔτε τεθλιμμένη ἦτο τὴν ἡμέραν τῶν ἠρραβῶνων της, ἀλλ' οὐδὲ εἶχεν ἦθος καταναγκαζομένης μνηστῆς. Πάντοτε ἐδίσταζεν ὀλίγον καὶ ἀνσύχει, δίκην πτηνοῦ ἀποτόμως μεταφερόμενος εἰς ἀγνώστους τόπους. Καὶ μετὰ τὸν πρὸς τιμὴν της δοθέντα χορὸν, ἀκόμη ἔμενεν ἐξησθεμισμένη καὶ εὐρίσκουσα ἑαυτὴν ἀξίαν αἵκτου ὡσεὶ νὰ τὴν εἶχον θυσίαση. Ἄλλ' οὐδὲν τὸ σπουδαῖον ἐνοπήρην εἰς αὐτά. Ἐσυλλογίζετο ἴσως τὸν ὑποθετικὸν ἀξιωματικόν; Ἡρώτα ἴσως ἑαυτὴν τί θὰ ἔλεγεν ἐκεῖνος ὅταν θὰ ἐμάθαινε τοὺς γάμους της, ἐὰν θὰ συνε-

τρέβετο ἡ καρδία του, ἐὰν θά ἤσθενει ἐπικινδύνως, ἢ ἐὰν θά ἄφινε τὴν κοιλάδα τοῦ κλαυθμῶνος διὰ δραματικωτέρου ἔτι τρόπου;

Οὐδὲν ἐγένετο. Ὁ κ. ἀξιοματικὸς (ἐὰν ὑψίστατό τις ἀξιοματικὸς) ὑπετάγη εἰς τὴν τύχην του καὶ παρηγορήθη πιθανῶς συλλογιζόμενος ὅτι ὑπῆρχον ἐπὶ τῆς γῆς πολλαὶ ὠραῖαι νέαι. Οὕτως ἐφείσθη τοῦ τάγματός του τῆς συγκινησεως αὐτοχειρίας ἔνεκα ἐρωτικῆς ἀπελπισίας.

Ταχέως ἡ Ἰουλιέττα ἐλησμόνησε πᾶν ὅ,τι θά ἐδύνατο νὰ τὴν ἀποτρέψῃ ἐκ τῶν ἐνασχολήσεων τῶν ὡς μνηστῆς ἐργασιῶν της. Καὶ ἀληθῶς ὅλαι μὲν αἱ διασκεδάσεις δι' αὐτὴν ἦσαν, οἱ δὲ κόποι καὶ αἱ ἀνάιαι διὰ τὴν μητέρα της καὶ διὰ τὴν Αὐγούστα.

Ἡ νεαρὰ μνηστή, ἣς ὁ βίος ἦτο μέχρι τότε αἰώνιον ἔαρ, ἐξηκολούθησε νὰ χορεύῃ, ὡς καθ' ἕκαστον τὸν καιρὸν καθ' ἕν διήρκεσαν οἱ ἀρραβῶνες της, διαχέουσα τοὺς μαργαρίτας τῆς εὐθυμίας της εἰς πάντας τοὺς περικυκλόντας αὐτήν. Τί περισσότερον τοῦτου ἠδύνατο νὰ τῆ ζητήσωσι; Τίς λοιπὸν θά τὴν ἐπεθύμει ἄλλοιαν; Βεβαίως οὐχὶ ἡ μήτηρ της, ἣτις μειδιώσα καὶ κεκοπιακυῖα ἠλόβγει τὴν ὥραν καθ' ἣν ἐγέννησε τὸ τέκνον της ἐκεῖνο. Ἄλλ' οὐδ' αὐτὸς ὁ μνηστήρ της, οὐτινος ἡ ψυχὴ ἐγένετο νέα πάλιν εἰς τὴν θέαν της καὶ ὅστις ἐφλέγετο νὰ ἴδῃ τὴν ἡμέραν καθ' ἣν τέλος θά ἦτο ἰδική του. Τῆ ἐπεδαμύλευε τὰ φιλοστοργώτερα καὶ τὰ ποιητικώτερα ὀνόματα καὶ ἐν τῷ ἐνθουσιασμῷ τοῦ ἐρωτῆς του ἐνόμιζεν ὅτι ἡ γλῶσσα δὲν ἤρκει διὰ νὰ ἐκφράσῃ τὸ πάθος του.

Ἡ Αὐγούστα ἠσθάνετο συσφιγμένη τὴν καρδίαν της ὅτε, ἐργαζομένη σιωπηρῶς διὰ τὴν σκευὴν τῆς Ἰουλιέττας, παρίστατο εἰς τὰς διαχύσεις ταύτας εἰς ἃς ἡ φιλόβελως ἀδελφὴ της ἀνταπεκρίνετο ἀστείζομένη, καὶ περιπαίζουσα ἐνίοτε τὴν ὑπερβολὴν ταύτην τοῦ ἐρωτος. Ἐπραττεν ἔτι περισσότερον. Ἐνίοτε ἐξάνίστατο πάλιν κατὰ τῆς εἰς αὐτὴν γενομένης βίας, ἢ ἔστρεφεν ἀποτόμως τὰ νῶτα πρὸς τὸν μνηστῆρα της μεταβαίνουσα νὰ φιλοεικῆσθαι περὶ τῆς κοπῆς ἐσθῆτός τινος ἢ περὶ τοῦ σχήματος στολισματός τινος. Βεβαίως δὲν ἔπραττεν ταῦτα ἀπὸ κακίαν, διότι ἦτο ἀνίκανος δι' αὐτό. Ἄλλ' ἡ καρδία της ἔμενεν ἀδιάφορος καὶ τὸ ἄφινε νὰ φαίνηται. Καὶ ἡ Αὐγούστα ἐσυλλογίζετο πῶς αὕτη θά συνέλεγεν εὐλαβῶς ἐκάστιν αὐτοῦ λέξιν, ἐκάστην τρέλαν του, διπλῶς συγκινητικὰς ἀπὸ ἀνθρώπου ὅστις συνήθως ἦτο τόσο σοβαρὸς! Ἦτο πεπεισμένη ὅτι τοιαυτὴ δυσάριστος ἔνωσις θά ἔκαμε δυστυχεῖς ἀμφοτέρους τοὺς συζύγους, καὶ φυσικῶς ἔδιδεν ἐνίοτε εἰς τὴν νεαρὰν ἀδελφὴν της σκληροτέρας προειδοποιήσεις παρ' ὅσον ἦσαν ἀναγκαῖαι.

— Λοιπὸν! πάρε τον σὺ, ἀφ' οὗ τὰ εἰξεύρεις καλλίτερα! Νομίζεις πῶς μὲ μέλει διόλου! ἀνέκραξεν ἡ Ἰουλιέττα ὠργισμένη. Τότε ἡ Αὐγούστα ἐσιώπη κατὰ βῆθος τεθλιμμένη.

Ἡ μήτηρ παρεπονείτο ὅτι ἡ Αὐγούστα ἐσκυθρόπαζε καὶ δὲν ἐδύνατο νὰ παρηγορηθῇ διὰ τὸν θάνατον τοῦ πατρὸς της. Καὶ ὅμως αἱ διασκεδάσεις δὲν ἔλειπον ἀπ' αὐτῆς! Δὲν ἔπαυον ἀπὸ τοῦ νὰ τὴν ἀναγκάζωσι νὰ διασκεδάσῃ, καὶ ἀμφοτέραι αἱ ἀδελφαὶ ἐφάνησαν ὁμοῦ εἰς τὸν κόσμον. Ἄλλ' ἡ Αὐγούστα ἐφάνη τόσο ψυχρὰ καὶ τόσο ἀδιάφορος, καὶ εἰς αὐτὴν ἔτι τὴν καλλιτέραν ὑπόδοχὴν, ὥστε ταχέως τὴν ἐξώρισαν εἰς τὴν τάξιν τῶν ἡλικιωμένων νεανίδων.

Τὴν ἡμέραν τοῦ γάμου ἠσθάνησεν. Οὐδεὶς τὸ παρετήρησεν, οὐδεὶς τὴν ἐπεθύμησε καὶ ὀλιγώτερον ἀπὸ ὅλους αὐτὸς ὁ μνηστήρ, ὅστις ἔβλεπε καὶ ἐσυλλογίζετο μόνον τὴν Ἰουλιέτταν του. Ἄλλ' ἐκεῖνη ὠργίσθη ἤθελε παντὶ τρόπῳ νὰ τὴν συνοδεύσῃ εἰς τὴν ἐκκλησίαν ἡ Αὐγούστα. Ἠγάπα τὴν ἀδελφὴν της ὅπως

τὸ ἐνόει καὶ ἤθελε νὰ τῆ δώσῃ τιμητικὴν θέσιν πλησίον της. Παρωργισμένη διίσχυρίσθη ὅτι ἡ Αὐγούστα προσεποιεῖτο τὴν ἀσθενῆ διὰ νὰ τὴν λυπήσῃ, καὶ ἀγνοοῦσα πόσον καλῶς ἐμάντευσε: «Πταῖα ἐγώ, τῆ εἶπεν, ἐὰν αὐτὸς δὲν ἐξέλεγε σέ;» Καὶ ἔπειτα ἐξῆλθε κλαίουσα.

Ἡ Αὐγούστα προσεπάθησε νὰ ἐνδυσθῇ, ἀλλ' οἱ ἀγῶνες της ὑπῆρξαν ἀνωφελῆς. Τοῦτο ἦτο ἀνώτερον τῶν δυναμῶν της.

Παρὰ τὰς προσβλέψεις της ἡ ἔνωσις ὑπῆρξεν εὐτυχεστάτη. Θά ἔστρεφτο ὀλοτελῶς καρδίας ἡ Ἰουλιέττα ἐὰν δὲν ἐξετίμα τὴν εὐτυχίαν τοῦ νὰ ζῆ πλησίον τοῦ ἀνδρὸς ἐκεῖνου ὅστις προὔλαμβανε πάσας τὰς ἐπιθυμίας της, οὐτινος ἡ ζωὴ μόνον σκοπὸν πλέον εἶχε τὸ νὰ δώσῃ εἰς τὸ ἐπιπόλαιον αὐτὸ παιδίον τὰς ἠδονὰς ἃς δύναται νὰ προμηθεύσῃ ὁ ἔρως καὶ ἡ περιουσία.

Ποῦ ἦτο ὁ ἄλλοτε βίος του ὁ πλήρης μελετῶν; Ἡ Ἰουλιέττα εἶχεν ἐξωρίσθαι τοῦ οἴκου πάσαν σοβαρὰν ἐνασχόλησιν. Ἦτο τόσο ἀξέριστος ὥστε ἦτο ἀδύνατον νὰ τῆ ἐναντιωθῶσι! Ἐγέλα εὐχαρίστως ὅταν ὑπεχώρουν εἰς τὰς ἰδιοτροπίας της! Ἐὰν τυχὸν ἡ μήτηρ προσεπάθει νὰ τῆ ἀποτελεῖ ἐπιπλήξεις τινὰς ὡς πρὸς αὐτό, πρῶτος ὁ σύζυγός της τὴν ὑπερησπίζετο. Μήπως ἐδύνατο νὰ μὴ τὴν ὀδηγήσῃ εἰς τὸν χορὸν; Ἦτο τόσο νέα καὶ ἠγάπα τόσο τὸν χορὸν! Μήπως ἐδύνατο νὰ τῆ ἀπαγορεύσῃ κάμμίαν συναναστροφὴν; Ἦτο τόσο εὐτυχὴς ἐν τῷ μέσῳ λαμπροῦ κύκλου οὐτινος ἐκεῖνη ἦτο τὸ κέντρον! Ἐὰν ἐνίοτε πῶθους τις ἐξηγείετο ἐντὸς τοῦ συλλογιζόμενος τὸ παρελθόν, τὸν γαλήνιον καὶ ἐργατικὸν βίον του, ἐὰν τῷ ἐξέφευγε στεναγμὸς τις, ἐὰν συγκεχυμένως πως ἠσθάνετο ὅτι κατὰ τι τῷ ἔλειπε καὶ ὅτι δὲν εὔρεν ἐκεῖ ὅ,τι ὄνειροπόλησε, τότε μόνη ἡ θεὰ τῆς γυναικῆς του, ἐν μειδίᾳ τοῦ ὠραίου στόματός της ἤσκουεν διὰ ν' ἀποδιώξωσι τὰς ἀναμνήσεις ταύτας καὶ τοὺς πῶθους ἐκεῖνους καὶ νὰ πληρώσωσι τὴν καρδίαν του ἀπὸ χαρὰν καὶ εὐγνωμοσύνην.

Βεβαίως ἡ Ἰουλιέττα θά ἦτο λίαν ἀχάριστος ἐὰν ἔμενεν ἀναίσθητος εἰς τόσο ἔρωτα. Καὶ δὲν ἔμεινε.

Ἡ μήτηρ ἦτο εὐτυχὴς διὰ τὴν εὐτυχίαν τοῦ παιδίου τοῦτου, ὅπερ ἀπὸ τῆς γεννήσεώς του ἦτο τὸ χάριμα τῆς οἰκογενείας. Ἐλυπέτο μόνον διότι ὁ πατήρ δὲν ἐζήσεν ἐπὶ πολὺ διὰ νὰ ἴδῃ τὸ θέαμα τοῦτο, καὶ ἤσχετο ὅπως καὶ ἡ Αὐγούστα ἡμέραν τινα τύχῃ ὁμοίας εὐτυχίας.

Εἰς πάντα ἄλλον οἶκον ὁ κοσμικὸς οὗτος βίος τῆς οἰκοδεσποίνης θά εἶχε μετ' ὀλίγον ὀλεθρίας συνεπειάς. Εἰς αὐτὸν ὅμως τὰς ἀπέφυγον, χάρις εἰς τὴν μητέρα καὶ πρὸ πάντων εἰς τὴν Αὐγούστα, διότι ἡ μήτηρ ἤρχιζε ν' ἀδυνατῆ καὶ δὲν ἠγάπα πλέον νὰ ταράξωσι τὴν ἡσυχίαν της. Ἄλλ' ἡ Αὐγούστα ἤρχετο ὁσάκις ἡ παρουσία της ἦτο ἀναγκαῖα, εἶτα δὲ ἀπεσύρετο σιωπηρῶς ὅτε ἐπανήρχετο ἡ τάξις. Ὁ σύζυγος ἐνίοτε ἐδείκνυεν ἐκπληξιν βλέπων τὸν οἶκον τοῦ τόσο καλῶς ὀργανισμένου καὶ ἐθαύμαζε τὴν νεαρὰν σύζυγόν του ἣτις ἐγνώριζε νὰ ἐνώη τόσο καλὰ τὰ προτερήματα καλῆς οἰκοδεσποίνης πρὸς τὰ τῆς γυναικῆς τοῦ κόσμου. Ἡ Ἰουλιέττα τῷ ἀπεκρίνετο τότε ἐπιπολαίως. «Ἡ Αὐγούστα τὰ ἔκαμεν αὐτά!» Ἄλλὰ δὲν ἔδιδε μεγάλην προσοχὴν εἰς τοὺς λόγους τούτους καὶ ἐξηκολούθει νὰ πληροῖ τὸ εἶδωλόν του δι' ἐπαίνων, οὓς ἐκεῖνη ἐδέχετο μειδιώσα, δίκην φόρου ὀφειλομένου πρὸς αὐτήν.

Ὅτε ἀπέκτησε τέκνα ἡ νεαρὰ γυνὴ δὲν ἐτροποποίησε σχεδὸν τὸν τρόπον της τοῦ ζῆν. Διατὶ νὰ στερηθῇ τῶν διασκεδάσεων; Μήπως ἡ Αὐγούστα δὲν ἦτο ἐκεῖ; Ἄλλ' ἡ μητρικὴ ἀγάπη δὲν ἔλειπεν ἀπ' αὐτῆς. Ἠγάπα τὰ τέκνα της καὶ ἐπαιζε μετὰ ἀγαπητὰ της ὥστε νὰ ἦτο καὶ ἐκεῖνη ὡς αὐτὰ παιδίον. Οὐδὲν τὸ χαριέστερον παρὰ νὰ τὴν ἔβλεπε της νὰ χορεύῃ, μετὰ τοὺς μακροὺς βοστρύχους της κυματίζοντας εἰς

τὸν ἀέρα, ἀκροποδητή, ὅτε ἔσυρεν εἰς γῦρον τὰ προσφιλέστατα ἐκεῖνα πλάσματα.

Ἐν τούτοις ὁ σύζυγος, παρ' ὅλην τὴν τύφλωσίν του, παρατήρησεν ὅτι τὸ σπουδαῖον μέρος τῆς ἀγωγῆς τῶν τέκνων του ἦτο ἐγκαταλειμμένον εἰς τὴν γυναικαδέλφην του. Καὶ ὅτε ἐνόσπε, κατόπιν τιμωρίας ἐπιβληθείσης ὑπὸ τῆς Αὐγούστας, ἡ Ἰουλιέττα μετέβαινε δακρυρροῦσα, ὡσεὶ νὰ εἶχον αὐτὴν τιμωρήσῃ, νὰ παραπονηθῇ ὅτι ἡ Αὐγούστα ἦτο πολὺ αὐστηρὰ; ἐκεῖνος ἐσκέπτετο ὅτι ἔπρεπε μίαν ἡμέραν ἢ μῆτηρ νὰ πιάξῃ τὸ ἔργον ἐκεῖνο. Τὸ αἰσθημα ὅπερ ἐδοκίμαζε τότε ἐκεῖνος δὲν ἦτο πλέον καθαρὸς θαυμασμός. Ἄλλ' ἡ νεαρὰ γυνὴ ἐκίνει τὴν κεφαλὴν διὰ πείσμονος ὕφους καὶ ἐγνώριζε μετ' ὀλίγον, τί μάγισσα! νὰ εὖρη παραδεκτὴν συγγνώμην. «Αὐτὸ εὐχαριστεῖ καθ' ὑπερβολὴν τὴν Αὐγούσταν! Πρέπει καὶ αὐτὴ ἢ καυμένη νὰ λαμβάνῃ κάποιαν χαράν!» Καὶ ἐκεῖνος ὑπεχώρει, τρελῶς τετυφλωμένος, καίπερ ἐσωτερικῶς δὲν ἦτο πάντοτε λίαν πεπεισμένος. Ἄλλ' ἀληθῶς ὁποίας χαρὰς εἶχεν ἡ Αὐγούστα ἐν τῷ κόσμῳ τούτῳ; Ἡρξίσε νὰ γίνηται γεροντοκόρη, καὶ δὲν πρέπει μίαν γεροντοκόρη νὰ λαμβάνῃ καὶ αὐτὴ ἐπὶ τῆς γῆς εὐτυχίαν τινά;

Ἡ Αὐγούστα διῆγεν ἥσυχον καὶ μονότονον βίον. Καὶ αἱ σφοδρότεροι θύελλαι καταπαύουσιν ἐπὶ τέλους, καὶ τὰ ζωηρότερα πάθη σθένουνται ἐλλείψει τροφῆς.

Ὁ βίος τῆς λοιπὸν ἐγένετο γαληνιώτερος καὶ ἀτάραχος. Ἐφαίνετο ὅτι καὶ αὐτὸ τὸ βλέμμα τῆς προσεκτήσατο πλειότεραν γλυκύτητα. Ἐθεωρεῖτο ἀξιαγάπητος, τὴν ἡγάπων, καὶ τὴν εὐρισκον εὐάρεστον γεροντοκόρην, σπάνιον καὶ ἀνεκτίμητον φαινόμενον. Οἱ μνηστῆρες μάλιστα συνέρευσαν. Ἡ ἀφοσίωσις τῆς Αὐγούστας διὰ τὸν πατέρα τῆς τῆ ἔκαμε ν' ἀποκτήσῃ φήμην νοσοκόμου. Μεταξὺ ἄλλων εἰς ἴλαρχος, ὃν εἰς ἀποστρατεῖαν ἕνεκα πολυαριθμῶν πληγῶν, τῆ προσέφερε νὰ περιποιῆται τὰς πληγὰς του.

Ἀνάλογοι τινες ἄλλαι αἰτήσεις ἐγένοντο δεκταὶ ὑπὸ τῆς μητρὸς τῆς ὑπὸ κομμικῆς ἐκπλήξεως, ὑπερηφανίας καὶ εἰρωνείας. Ἄλλ' ὅταν δύο ἢ τρεῖς μνηστῆρες νέοι εἰσέτι καὶ ἀμεμπτοὶ παρουσιάσθησαν, ἡ γηραιὰ γυνὴ ἐφοβήθη μήπως ἡ Αὐγούστα τὴν φορὰν ταύτην εἶχε διαθέσει νὰ τοὺς ἀποδεχθῇ καὶ νὰ τὴν ἐγκαταλείψῃ.

Οὐδὲν τοιοῦτον ἐγένετο. Καρδίαι τινές, ὅταν ἀπαξ μόνον αἰσθανθῶσιν ἀληθῆ ἔρωτα, μένουσι κεκλεισμένοι διὰ παντὸς εἰς πᾶσαν νέαν ἀγάπην, καὶ ἡ καρδία τῆς Αὐγούστας ἦτο ἐξ ἐκεῖνων. «Δὲν δύναμαι ν' ἀφήσω τὴν μητέρα μου», ἀπεκρίνετο εἰς πᾶσαν αἴτησιν, καὶ τὸ πᾶν ἔληγεν. Ἡ μῆτηρ δὲν ἔλειπεν ἀπὸ τοῦ νὰ τὴν μέμφηται, ἀλλ' ἡ Αὐγούστα ἔμεινεν ἀδιάφορος εἰς τὰς ἐπιπλήξεις τῆς, ἡ δὲ γηραιὰ γυνὴ χαρὶς νὰ ἐπιμένῃ περισσύτερον, ἠρκεῖτο μόνον νὰ ψιθυρίζῃ εἰς τὸ οὖς γηραιᾶς τινος φίλης: «Ὁμολογητέον ὅτι ἡ Αὐγούστα σέβεται εὐλαβῶς τὰς τελευταίας θελήσεις τοῦ πατρὸς τῆς.» Οὐδέποτε ἐσυλλογίσθη ὅτι ἡ θυγάτηρ τῆς ἐθυσίαζε χάριν αὐτῆς τὴν ζωὴν τῆς.

Ἡ εὐτυχία τῆς Ἰουλιέττας διήρκεσε πέντε ἔτη. Ὁξὺς πυρετὸς τὴν ἀνήρπασεν εἰς τινὰς ἡμέρας. Ἐκρῶσεν ἐν αἷ ἑξήρατο τοῦ χοροῦ, εἰς ὃν μετέβη πολὺ ταχέως μετὰ τὸν τοκετὸν τῆς. Ἀπέθανεν ὡς ἔζησε, συρθείσα ὑπὸ τοῦ κύματος τῶν διασκεδάσεων μέχρι τοῦ τάφου.

Ὁ θάνατός τῆς ὑπῆρξεν ἀτάραχος καὶ ἄνευ θλίψεως διάβασις εἰς τὴν αἰώνιαν ἀνάπαυσιν. Ἀπέθανεν κατὰ τὸ ἀνθισμα τῆς νεότητός τῆς, χωρὶς ν' ἀφήσῃ κατόπιν δυσάρεστον ἀνάμνησιν, χωρὶς νὰ προσενησθῇ εἰς οὐδένα κακόν, εἰμὴ μόνον εἰς μίαν. Καὶ αὐτὸ τὸ ἔπραξεν ἀθῶως καὶ χωρὶς ποτε νὰ τὸ εἰξεύρῃ.

Ὅτε ὁ σύζυγός τῆς, δακρυβρεκτός ἀπεμακρύνθη τοῦ φερέτρου ἔνθα ἡ εὐτυχία του εἶχε ταφῆ, τῷ ἐφάνη ὅτι ὁ οὐρανὸς εἶχε σκοτεινιάσῃ διὰ παντός. Ἀλλὰ τὰ τέκνα του ἦσαν ἐκεῖ, ἔπρεπε νὰ τοῖς διατηρήσῃ ἕνα πατέρα. Ἐκαμε λοιπὸν βίαιον ἀλλ' ἀνωφελῆ ἀγῶνα, καὶ ἐπανέπεσεν ἀνίσχυρος καὶ καταβεβαρυμένος.

Ὅτε μετὰ τινὰς ἡμέρας ἐξῆλθε τέλος ἐκ τῆς ναρκώσεώς του παρατήρησεν ὅτι ὁ οἰκιακὸς βίος ἠκολούθει τὸν τακτικὸν ροῦν του, ὅτι τὰ τέκνα του ἐγέλων καὶ ἔπαιζον ὡς καὶ κατὰ τὸ παρελθόν, ὅτι οἱ ὑπηρεταὶ του ἐσχόλαζον ἡσύχως ἀπὸ τὰς ἐργασίας των, ὅτι ἡ τάξις ὑπῆρχεν εἰς τὴν οἰκίαν ὡσεὶ ὁ θάνατος τῆς οἰκοδεσποίνης νὰ μὴ ἐτάραξεν οὐδαμῶς τὴν ἐστίαν.

Μεγάλως ἐλυπήθη ἅμα δὲ καὶ ἀνεκουφίσθη. Τοῦλάχιστον ἐδύνατο νὰ κλαύσῃ ἐν ἡσυχίᾳ. Δὲν εἶχεν ἀνάγκην νὰ ἐγείρῃ τὴν κεφαλὴν καὶ νὰ σπογγίσῃ τὰ δάκρυά του διὰ νὰ ἐπιτηρήσῃ τὴν οἰκίαν, διὰ νὰ δώσῃ διαταγὰς εἰς τοὺς ὑπηρετάς. Διατὶ τάχα νὰ βασιανισθῇ; Μήπως ἡ Αὐγούστα δὲν ἦτο ἐκεῖ; Ἡσθάνθη ἑαυτὸν ἡσυχώτερον, ἡ δὲ καρδία του ἐπληρώθη εὐγνωμοσύνης πρὸς τὸν ἀόρατον καὶ ἀφαντον εὐεργετικὸν δαίμονα ὅστις ἠγρύπνει ἐπὶ τοῦ οἴκου του.

Καὶ αὐτὴ ἡ διάκρισις καὶ ἡ ψυχρὰ ἐπιφύλαξις τῆς Αὐγούστας ὅτε τὸν συνήντα τῷ ἐφαίνετο μίαν ἐπὶ πλέον εὐεργεσία. Δὲν ἔλαβε δὲ καὶ κόπον διὰ νὰ τῆ ἐκφράσῃ τὴν εὐγνωμοσύνην του, διότι πρὶν λάβῃ καιρὸν νὰ τῆ τὴν ἀποδείξῃ, ἐκίνη ἀνεχώρησε.

Ἐν τούτοις πόσον ὑπέφερεν ὅτε ἠναγκάσθη ν' ἀναγνωρίσῃ ὅτι ἐκείνη ἦν ἐκλαίει διὰ παντὸς ἔλειπε τόσον ὀλίγον ἀπὸ τὰ ἰδιά του τέκνα. «Ἡ μαμὰ θὰ ἔλθῃ πάλιν, ἔλεγεν ἐκεῖνα. Μίαν ὥραιον ἡμέραν, ὅταν ὅλα τὰ λουλούδια θ' ἀνθίζουν, θὰ ἔλθῃ καὶ θὰ μᾶς φέρῃ ὥραιότερα, καὶ θὰ δώσῃ ἀπὸ ἕνα εἰς καθ' ἕνα, καὶ τὸ ὥραιότερον εἰς τὸ φρονιμώτερον. Ἡ θεῖα Αὐγούστα τὸ εἶπε, καὶ ἡ θεῖα Αὐγούστα λέγει πάντοτε ἀλήθεια.» Καὶ αὐτὰ ἔτι τὰ πένθημα ἐνδύματα οὐδεμίαν εἰς αὐτὰ ἐντύπωσιν ἔκαμον. Τέλος τὸ μικρὸν τριετὲς ἄρρεν, ἔπνευ καθ' ἐκάστην ῥάβδον διὰ «νὰ ὑπάγῃ εἰς τὸν οὐρανὸν νὰ ἰδῇ τὴν μαμὰ». Καὶ αὐτὸ τὸ ἔκαμιν ὡς παιγνίδιον καὶ ὡς ἑορτὴν.

Ἀλλὰ τὸ σκληρότερον κτύπημα διὰ τὸν ἀτυχεὶν πατέρα τῶν κατεφέρθη ὑπὸ τῆς μικρᾶς θυγατρὸς του, τετραετοῦς χαρισίσης παιδίσκης. Ἡμέραν τινὰ καθ' ἣν ἐξήρατο διὰ νὰ ὑπάγῃ εἰς τὸ κοιμητήριον, τὴν ἠρώτησε ποῦ μετέβαινε καὶ ἐπειδὴ τῆ ἀπεκρίθη ὅτι μετέβαινε νὰ ἰδῇ τὴν μαμὰ του «εἶπε εἰς τὴν μαμὰ μου, τῷ ἐφώναζεν ἐκείνη ἀπὸ τοῦ παραθύρου, νὰ μὴ βιάζηται. Ἐμπορεῖ νὰ μείνῃ ὅσῳ θέλει εἰς τὸ ὥραϊο περιβόλι τῆς, καὶ μέσα εἰς τὰ ὥραϊα τριαντάφυλλα τῆς. Δὲν τὴν χρειαζόμεθα διότι ἡ θεῖα Αὐγούστα εἶν' ἐδῶ.» Καὶ πικροτάτῃ τῷ ἐγένετο ἡ σκέψις αὐτῆ ὅτι ὁ βίος τῆς ἀγαπητῆς του Ἰουλιέττας ἐφαίνετο ἀνωφελὴς καὶ εἰς ἐκεῖνα ἀκόμη τὰ ὄντα τὰ ὁποῖα ἐγέννησε.

Αὐτὸ τὸ λυπηρὸν ὅμως συμβάν εἶναι ὅπερ, ὅτε ἐσκέφθη μετὰ τινὰ καιρὸν νὰ δώσῃ εἰς τὴν οἰκίαν του νέαν διευθύνην καὶ εἰς τὰ τέκνα του δευτέραν μητέρα, τὸν ἀπεφάσισε νὰ φέρῃ τοὺς ὀφθαλμούς του πρὸς τὴν γυναικαδέλφην του, παρὰ τὴν ψυχρότητα ἣν ἐκείνη διαρκῶς τῷ ἐδείκνυεν. Οὐδεμία ἄλλη γυνὴ θὰ εἶχεν ὀλιγωτέρας ἀπαιτήσεις, οὐδεμία ἄλλη θὰ ἐξεπλήρου κάλλιον τὰ μητρικὰ καθήκοντά τῆς, οὐδεμία ἄλλη θὰ ἦτο δι' αὐτὸν ἄριστον καὶ στερεώτερον στήθηγμα...

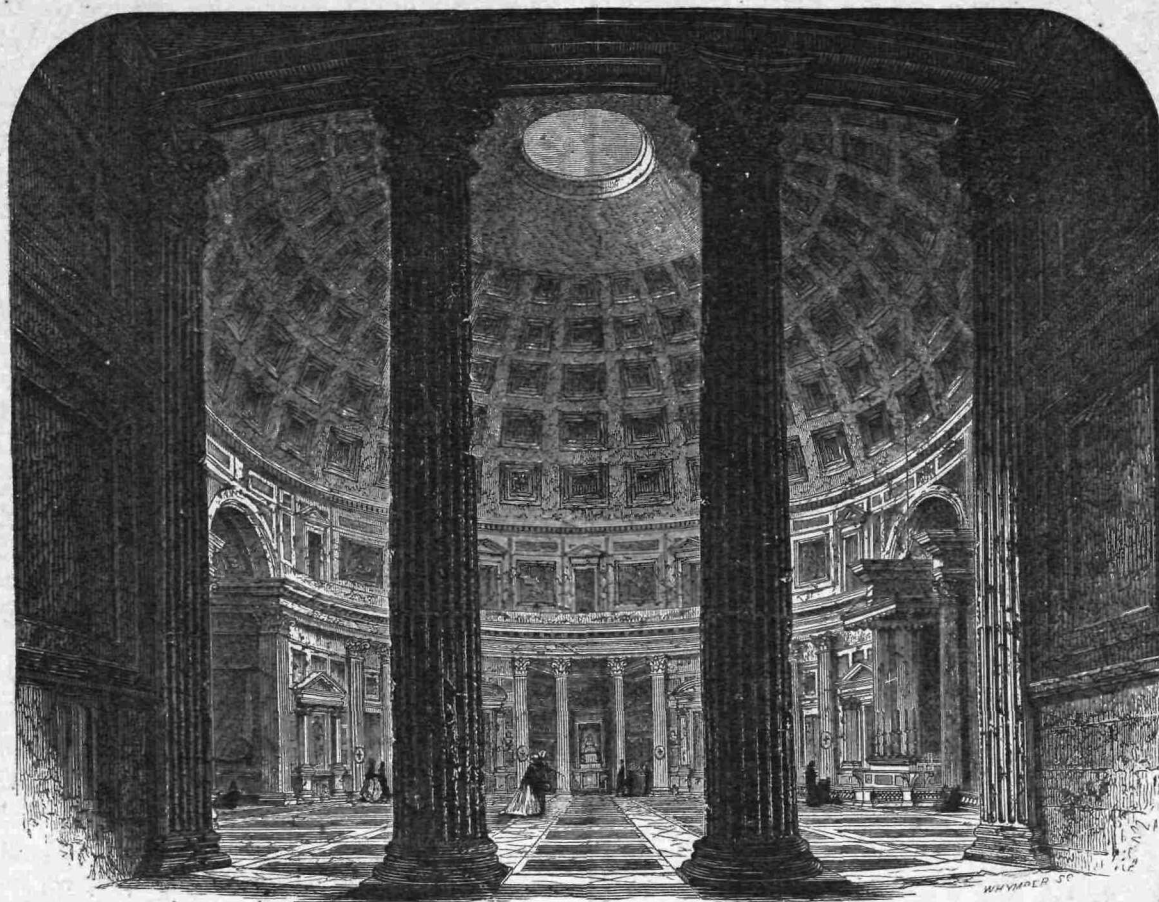
Μάτην ἀπέδωκε τὴν σκέψιν ταύτην, αὐτὴ ἐπανήρατο ἀδικώπως.

Δὲν ἠδύνατο νὰ ἐξακολουθῇ νὰ δέχεται τὰς ὑπηρεσίας τῆς Αὐγούστας ὅπως καὶ πρότερον. Ἄλλως τε προφανέστατα αὐτοὶ

οἱ αἰώνιοι πηγαίνουχοι τὴν ἐκούραζον πολὺ. Ἄφ' ἐτέρου ἦτο ἀκόμη πολὺ νέα διὰ τὰ κατοικητὰ ἐν οἰκίᾳ ἀνυμφεύτου ἔστω καὶ ἂν ἦτο ἡ τοῦ γαμβροῦ τῆς. Ἐκτὸς τούτου καὶ ἡ μήτηρ τῆς δὲν θὰ συγκατετίθετο διότι ἡ γραία αὐτῆς ἦτις ἀπὸ ἐτῶν ἀνεπαίσθητως συνελθισεν εἰς τὰς περιποιήσεις τῆς θυγατρὸς τῆς δὲν θὰ ἀπεφάσιζε νὰ τὴν ἀφήσῃ καὶ μερικῶς ἔτι πρὸς χάριν τῶν ἐγγόνων τῆς. Ἀπὸ τοῦ θανάτου τῆς Ἰουλιέττας ἦτο ἀπαιτητικώτερα ἢ ἄλλοτε, νομίζουσα ἑαυτὴν φιλάσθενον. Καὶ ἀληθῶς ἡ λύπη τὴν εἶχεν φοβερά ἐξασθενήσῃ. Ἡ Ἰουλιέττα τῆς!... δὲν ἠδύνατο νὰ τὸ πιστεύσῃ... Ἐάν ἀπέθνησκεν ἡ μεγαλειτέρα τὸ κτύπημα ἴσως θὰ ἦτο ὀλιγώτερον σκληρὸν καὶ ὀλίγον θὰ τὴν ἐξέπληττε. Ἀπὸ πολλοῦ ἡ σκιά εἶχε διαχυθῆ ἐπὶ τοῦ βίου τῆς

Αὐγούστῃς. Ἄλλ' ἡ Ἰουλιέττα! Τὸ εὐθυμον καὶ νεαρὸν ἐκεῖνο πλάσμα ὅπερ οὐδέποτε, οὐδὲ ἐπὶ ὄραν ἠσθένησε! Ἦτο τοῦτο δυνατὸν; ...

Καὶ τώρα ὁ γαμβρὸς τῆς θὰ ἐλάμβανεν ἀκόμη καὶ τὸ τέκνον ὅπερ τῇ ἔμενον! Ἄ! τοῦτο ἦτο πολὺ μέγαλον! Καὶ ἐν ᾧ ἔχυνε μετ' ἐκείνου πικρὰ δάκρυα εἰς τὴν ἀνάμνησιν τῆς μεταστάσης, τῷ ἔδιδε συγχρόνως νὰ ἐννοήσῃ ὅτι ἔπρεπεν εὐθὺς νὰ ζητήσῃ ἀξίαν ἐμπιστοσύνης γυναῖκα διὰ νὰ διοικῆ τὸν οἶκόν του καὶ ὅτι παρέβαινε τὸν σεβασμὸν πρὸς αὐτὴν ἦτις ἦτο γραία φιλάσθενος λαμβάνων καθ' ἑκάστην πλείτερον τὸ μόνον στήριγμα τῆς. Ὡς πρὸς τοῦτο λοιπὸν οὐδεμίαν συμφωνίαν ἦτο δυνατὸν νὰ γύνη.

ΤΟ ΚΟΛΟΣΣΑΙΟΝ

Ἄλλ' ἐάν ἡ Αὐγούστα ἐγίνετο σύζυγός του — καὶ διατὶ τάχα νὰ μὴ γείνη; — Τὰ πάντα ἠδύνατο νὰ συμβιβασθῶσι. Ἡ μήτηρ θὰ ἤρχετο νὰ κατοικήσῃ μετ' αὐτούς καὶ οὕτως οὐδεμίαν περιποίησιν θὰ ἔλειπεν ἀπ' αὐτῆς, καὶ οὐδὲν θὰ παρίλλαιπεν ἀπὸ τοῦ τρόπου τῶν τοῦ ζῆν. Ἡ Αὐγούστα θὰ εὕρισκεν ἐν τῇ νέᾳ ταύτῃ θέσει μεγαλειτέραν ἀνεξαροτησίαν, θὰ ἐνήργει ἐλευθερότερον καὶ θὰ εἶχε πλείτερα ἐπὶ τῶν παιδιῶν δικαιώματα ἄτινα ἄλλως τε ἠγάπα ὡς ἰδικὰ τῆς. Διὰ τὸν ἑαυτὸν του δὲν ἐνδιέφερον διόλου. Τίποτε δὲν ἐπεθύμει, τίποτε δὲν ἐζήτηι, παρὰ τὸ νὰ γνωρίζῃ ὅτι τὰ ἀγαπητὰ του παιδιὰ εὕρισκοντο εἰς καλὰς χεῖρας.

Ἄφ' οὗ ἐπὶ μακρὸν ἐσκέφθη ἀπεφάσισε τέλος νὰ ὀμιλήσῃ εἰς τὴν γυναικαδέλφην του.

Ὁραίαν ἑαρινὴν περὶ τὴν ὠδήγησεν εἰς τὸν κήπον διὰ νὰ τῇ ὀμιλήσῃ ἀνώτερον. Ἐν τῷ μέσῳ τῶν ἀπεφυλλισμένων ἐκ τῶν

ἀνθέων τῶν δένδρων ἄτινα οὐχὶ πρὸ πολλοῦ ἀκόμη εἶχον ἐγγίση τὰς ὥρας ἐνδυμασίας τῆς Ἰουλιέττας, ἐκεῖνη ἐβάδιζε βραδέως χωρὶς ἢ ἐλαχίστη ἐρυθρότις νὰ χρωματίζῃ τὸ ὄχρον πρόσωπόν τῆς, χωρὶς ἢ ἐλαχίστη λάμψις νὰ λαμπρῇ εἰς τοὺς μαύρους ὀφθαλμούς τῆς.

— Δὲν δύναμαι τῇ εἶπεν ἐκεῖνος σοβαρῶς, νὰ σὰς προσφέρω τὸν περιπαθὴ ἔρωτα ὃν ἠσθανόμην διὰ τὴν Ἰουλιέτταν μου. Ἐάν ἔπρεπε, κατόπι ἐκείνης, νὰ δεῖξω τὸ αὐτὸ αἶσθημα εἰς ἄλλην γυναῖκα, ἢ μᾶλλον νὰ τὸ ὑποκλιθῶ ἢ ἰδέα νέου γάμου θὰ μ' ἦτο ἀνυπόφορος. Ἐκεῖνη συνεκόμισε μετ' αὐτῆς εἰς τὸν τάφον τὸν μόνον ἔρωτα τῆς ζωῆς μου! Ὅτι μοὶ μένει τώρα εἶνε ἡ ἐκπλήρωσις καθήκοντος. Ὅφειλω νὰ πράξω τὰ πάντα διὰ νὰ εὐτυχῶσι τὰ τέκνα μου καὶ διὰ νὰ ἀνατραφῶσι καλῶς. Ἄλλ' ἐάν δὲν δύναμαι νὰ σοῦ προσφέρω τὸν ἔρωτά μου δὲν ζητῶ οὐδὲως καὶ τὸν ἰδικόν σας. Ἐγενόμεθα διὰ νὰ ἐννοῶ-

μεν ἀλλήλους. Καθ' ὅσον σὰς γνωρίζω, ὅτι δύναμαι εὐκρινῶς νὰ σὰς ὑποσχεθῶ, τὴν πιστὴν φιλίαν ἀδελφοῦ, τὴν ὑπόληψιν ἀνθρώπου παραδίδοντος μετ' ἐμπιστοσύνης εἰς χεῖράς σας τοὺς προσφιλεστέρους θησαυροὺς του καὶ ὅστις θέλει προσπαθήσῃ νὰ εὐχαριστῇ ὅλους σας τοὺς πόθους, ἀρμύζει κάλλιον εἰς τὸ σοβαρὸν πνεῦμα σας, εἰς τὴν ἥσυχον φύσιν σας, παρά φλογερότερον αἶσθημα.

Τὴν παρετήρησεν. Ἐκείνη δὲν ἀπεκρίθη, ἀλλὰ τὰ βλέμματά της ἦσαν προσηλωμένα πρὸς τὸν ὀρίζοντα ἔνθα ὁ ἥλιος ἐφώτιζε σιτοφόρον ἐξηραμμένην πεδιάδα. Μήπως ἐσυλλογίζετο τὴν νεότητά της, ἧς ὅλα τὰ ἄνθη εἶχον καταστραφῆ πρὶν νὰ φωτισῇ, τὰς ἀπέριους θυσίας ἃς οὐδαίς ποτε ὑπόπιευσεν; Καὶ τώρα ὅτε ἡ εὐτυχία παρουσιάζετο πρὸς αὐτὴν ὑπὸ τὴν μόνην δυνατὴν μορφήν, ἴσως διελογίζετο ὅτι ὁμοιάζε πρὸς τὴν πεδιάδα ἐκείνην ἧς ξένη χεὶρ ἀπὸ πολλοῦ εἶχε θερίσῃ τοὺς πλουσίους καρπούς. Τίς οἶδε... Ἐν τούτοις τὸ αἶμα δὲν ἐκυκλοφόρησε ζωηρότερον εἰς τὰς φλέβας της, ὁ σφυγμὸς της δὲν ἐπαλλε σφοδρότερον ἐν ᾧ ὁ ἄνθρωπος ἐκείνος τῇ ὠμίλει. Μόνον ἀπαξ ἢ δίς, ἀλλὰ μόλις πρὸς δευτερόλεπτον, ἡ καρδιά της συνεστάλη θλιβερώς ὑπὸ τὸ ψῦχος τῶν λόγων ἐκείνων.

Ἐκείνος ἐνόμισεν ὅτι ἐδίσταζεν. Ἀνησυχία τις ἐζωγραφήθη ἐπὶ τοῦ προσώπου του.

— Σὰς προσφέρω ἥσυχον βίον, ἐπανέλαβεν ἐκείνος μετὰ τινα στιγμὴν σιγῆς καὶ διὰ συγγενικημένης σχεδὸν φωνῆς. Ἴσως νομίζετε ὅτι συλλογίζομαι περισσότερον τὸν ἑαυτὸν μου καὶ ὄχι ἀρκετὰ τὴν σύντροφόν μου. Ἄλλ' εἶμαι λίαν προσβεβλημένος, καὶ μοὶ ἀναγκαιοῦσιν ἥσυχία πνεύματος καὶ γαλήνιος βίος διὰ νὰ λαθῶ καὶ θέλω αἰωνίως σὰς εὐγνωμονῆ ἔάν μοι ἐξασφαλίσῃτε ταῦτα. Ἐν τούτοις οὐδὲν δικαίωμα θὰ ἔχω νὰ παραπονεθῶ ἔάν ἀπεκρούετε τὴν αἴτησίν μου. Δὲν ἀποκρίνεσθε; προσέθηκεν, ἐπειδὴ ἐκείνη ἐσιώπη πάντοτε.

Ἐστρεψε πρὸς αὐτὸν τὸ βαθὺ βλέμμα της, καὶ τῷ ἔτεινε τὴν λευκὴν καὶ παγιομένην χεῖρά της.

— Ἐπιστρέψατε αὐριον, τῷ εἶπε. Πρέπει πρώτον νὰ ὁμιλήσω μὲ τὴν μητέρα μου.

Καὶ ἐπανῆλθεν εἰς τὴν οἰκίαν καὶ διηγήθη τὰ πάντα εἰς τὴν γραῖαν. Ἄλλ' ἐκείνη ἦτο δύσθυμος, διότι ἡ συνομιλία διήρκεσεν ἐπὶ πολὺ καὶ ἔβλεπεν αὐτῇ ἐλλειψὶν σεβασμοῦ παρά τοῦ γαμβροῦ της εἰς ἃν ἐπὶ τινῶν ἡμερῶν ἔστεκε νὰ ἐννοήσῃ ὅτι ἡ Αὐγούστα ἦτο ἰδική της καὶ ὅτι ἦτο λίαν ἀπαραίτητος. Εἰς τὰ παράπονά της ἠνώθησαν φυσικῶς καὶ τὰ μικρὰ ἐκεῖνα ἐμπόδια ἅτινα οὐδὲν σημαινόντι ἀλλὰ τὰ ὁποῖα εὐκλῶς ὀργίζουσιν ἐρεθισμένον ἄτομον. Τὸ θρονίου της δὲν ἦτο εἰς καλὴν θέσιν, καθὼς καὶ τὸ σκαμνὶ της, τὸ μάλλινον κουβάρι της εἶχε πέσῃ χαμαὶ καὶ ὅμως δὲν ἐδύνατο νὰ ἐγερθῇ διὰ νὰ τὸ λάβῃ ὑποκάτω τοῦ ἀνακλινητῆρος ὅφ' ἔειχε κυλίσει! Πολλάκις ἐν τοιαύτῃ συγκυρίᾳ ἐκάλει τὴν ὑπερέτριαν ἀλλὰ σήμερον δὲν τὸ εἶχε συλλογισθῆ... Ἡ διακοίνωσις τῆς Αὐγούστης οὐδόλως ἦτο δυνατὸν διὰ νὰ τὴν καθησυχάσῃ.

— Ἄμ βέβαια! ἀπεκρίθη μετὰ τραχύτητος, τὰ εἰξέυρω ἐγὼ αὐτά! Ὅταν μαραθῇ τὸ ρόδιον τὴν θέσιν του τὴν πιάνουν τὰ ἀγκάθια! Ἄλλ' ἐχαμήλωσε τοὺς ὀφθαλμοὺς ὑπὸ τὸ βαθέως τεθλιμμένον βλέμμα τῆς θυγατρὸς της.

Αὐτὰ δὲν τὰ εἶπον ἀπὸ κακεντρέχειαν, ἐπανέλαβεν ὅλος τεταραχμῆν καὶ ὡσεὶ συγχωροῦσα ἑαυτήν. Αὐτὰ τὰ εἶπα ἀπὸ τὸν θυμὸν μου. Εἶνε φυσικὸν διατὶ θέλεις νὰ σὲ νυμφευθῇ, διότι τί θὰ γείνη τὰρα μὲ τὰ παιδιὰ του! Καὶ ἂν ἡ μητέρα σου μείνῃ μόνη τί τὸν μίλλει αὐτόν!...

— Θέλει, εἶπεν ἡ Αὐγούστα, νὰ ἔλθῃς νὰ κατοικήσῃς μὲ ἡμᾶς. Γνωρίζει πολὺ καλά ὅτι δὲν θὰ σ' ἐγκαταλείψω.

Τὴν ἐπαύριον ἐκείνος ἐπανῆλθεν. Ἦτο ἐπίσης ὠραία καὶ αἰθρία ἡμέρα.

— Συγκατα εὔετε; ἠρώτησε τὴν Αὐγούστα μετὰ προφανοῦς ἀγωνίας, ὅτε ἐκείνη ἦλθεν εἰς προὔπαντησίν του εἰς τὸν κῆπον.

— Ναί, ἀπεκρίνατο ἐκείνη.

Ἐκείνος ἀνέπνευσε.

— Σὰς εὐχαριστῶ, τῇ εἶπε... διὰ τὰ τέκνα σου καὶ δι' ἐμέ, προσέθηκε μετὰ τινα παύσιν. Δὲν θὰ ἀντισταθῆτε διὰ νὰ γείνη ταχέως ὁ γάμος βέβαια; Ἡ οἰκία ἔχει μεγαλὴν ἀνάγκην οἰκοδοσποίνης; Γνωρίζω ὅτι εἶνε βαρὺ τὸ φορτίον ὅπερ σὰς ἐμπιστεύομαι!

— Θὰ πράξω ὅτι δύναμαι, εἶπεν ἐκείνη ἀπλῶς.

— Τὰ ἀτυχῆ μικρὰ τέκνα μου θὰ σὲ ἔχουσιν φίλ' στοργὴν καὶ ἀροσιωμένην μητέρα.

— Σὰς εὐχαριστῶ, ἐπανέλαβε πάλιν ἐκείνος χωρὶς νὰ δυνῆται ν' ἀποκρύψῃ βαθεῖαν συγκίνησιν.

Εἶτα ἐξηκολούθησεν νὰ βαδίζωσιν εἰς τὸν κῆπον βραδέως καὶ σοβαρῶς. Μετὰ τινας στιγμὰς ἐκείνος ἐπανέλαβε τὸν λόγον καὶ μετὰ μελαγχολικοῦ μειδιάματος βεβιασμένου σχεδόν

— Γνωρίζω ὅτι δὲν ἔπρεπεν οὕτω νὰ μνηστευθῶ νεάνιδα. Ἡ ἀτυχὴς Ἰουλιέττα μου (καὶ ἐνταῦθα οἱ ὀφθαλμοὶ του ὑγράνθησαν) θὰ μ' ἐδίωκεν εἰς τὴν πρώτην λέξιν! Ἀλλὰ ὑμεῖς καὶ ἐγὼ δὲν εἴμεθα πλέον νέοι! Καὶ ἔάν ἀκμή δύναμαι νὰ εὐρῶ ἐδῶ κάτω τὴν εὐτυχίαν, αὐτὸ ὀφείλεται εἰς τὸν ἥσυχον καὶ σοβαρὸν βίον ἃν διῆγον πρὶν νυμφευθῶ. Θὰ ἐργάζομαι εἰς τὸ δωματίόν μου ὡς ἄλλοτε. Θὰ καταβροχθίσω τὰ βιβλία, ὑπέλαβεν ἀστείζόμενος θλιβερώς. Θὰ μοὶ τὸ συγχωρήσῃτε, βέβαια. Μὲ τὴν Ἰουλιέτταν δὲν ἔπρεπε νὰ σκεφθῶ διὰ τὴν μελέτην. Αὐτὴ ἦτο νηρηῆς, ἦτο ἡλιακὴ ἀκτίς. Τὸ πᾶν πέριξ αὐτῆς ἔπρεπε νὰ ἦτο χαρὰ καὶ εὐθυμία.

Ἐστέναζε καὶ ἐχαμήλωσε τοὺς ὀφθαλμοὺς εἰς τὴν ἀνάμνησιν τοῦ παρελθόντος. Εἶτα τοὺς ἐσήκωσε ἐκπέμπων νέον στεναγμὸν.

— Ἐννοεῖτε, βέβαια, ὅτι ἡ καρδιά μου δὲν δύναται νὰ τὴν λησμονήσῃ; Καὶ σὰς ἐπίσης τὴν ἠγαπήσατε! Εἶν' ἀληθές ὅτι πολὺ διεφέρατε ἐκείνης, ἐπανέλαβε μετὰ τινα στιγμὴν. Πιστεύσατε ὅτι ἀπὸ πολλοῦ ἐξετίμησα τὴν σπανίαν ἀξίαν σας. Παρὰ τὴν κλίνην τοῦ πατρὸς σας ἐθαύμασα συχνὰ τὸν σοβαρὸν χαρακτήρα σας, τὴν ἀκαταπίνητον ὑπομονὴν σας, τέλος τὴν ἀπάρησίν σας. Ἴδου τί βεβαίως δὲν ἔπρεπε νὰ ζητῶ ἀπὸ τὴν Ἰουλιέτταν! Ἡ φύσις σας ἦτο κατεσκευασμένη διὰ τὸ ἐσωτερικὸν καὶ διὰ τὰ αὐστηρὰ καθήκοντα τοῦ οἴκου. Καὶ οὕτως ἔπρεπε νὰ ἦναι, διότι εἴσθε ἡ μεγαλειτέρα!

Τότε ἐκείνη ἐπανῆλθεν εἰς τὴν οἰκίαν διὰ νὰ συνομιλήσῃ μετὰ τῆς πενθερᾶς του. Ἐν ᾧ ἀπεμακρύνετο μὲ ἀνεκούφισμένην καρδίαν, μὲ τὸ συγκεχυμένον αἶσθημα ὅτι μόνον σήμερον ἡ ζωὴ του εὖρε τὴν ἡδὴν της, ἡ μνηστὴ του τὸν συνώδευσε διὰ τοῦ βλέμματός, ἔχουσα τὸ ὄχρον μέτωπόν της ἐστηργμένον ἐπὶ τοῦ παγιομένου ὕαλου τοῦ παραθύρου.

Ὁ ἥλιος θὰ ἀνέτελλε μίαν ἡμέραν ἐπὶ τῆς ζωῆς της καὶ θὰ διεσκέδαζε τὴν περικαλύπτουσαν ταύτην σκιάν; Τὸ μέλλον τῇ ἐπεφύλαττεν εἰσέτι εὐτυχεῖς ἡμέρας καὶ ἔτη; Ἴσως... Τούλάχιστον κατ' ἐκείνην τὴν στιγμὴν, δὲν τὸ προσηθάνη.

Ο Ν Ε Ι Ρ Ο Ν

Ἐπόθουν, ὦ! θερμότατα· ἐπόθουν μετὰ λύσεως
 νὰ ζῶ ἀγνώριστος, μακρὰν κατωκημένων τόπων
 ἀγκρία νὰ περικυκλῆ τὴν ἐρημόν μου φύσις,
 καὶ μηδὲ ἴχνος τόμμα μου νὰ βλέπῃ τῶν ἀνθρώπων.

Ἐνίστε, ὕπνος γλυκὺς ὁσάκις μὲ κατέχει
 ὁ πόθος οὗτος ὁ βαθὺς ἐξαίφνης πραγματοποιεῖται,
 κ' ἐλεύθερον τὸ πνεῦμά μου εἰς τὰς ἐρήμους τρέχει,
 καὶ μαγικὸν πανόραμα ἔμπρός μου ἐξαπλοῦται.

Ἐπάνω βράχου ὑψηλοῦ, γιγαντιαίου, γαύρου
 μορφάζοντος ἀπὸ μακρὰν δεινῶς καὶ ἀπροσίτου
 λείψανα βλέπω ἐν νυκτὶ φρουρίου καταμαύρου,
 ὡς πελωρίαν βλάστησιν τῶν ὄγκων τοῦ γρανίτου.

Εἶναι τὸ ὕψος του δεινόν, ὡς πελωρίου στύλου,
 καὶ κεραυνοῦχος νεφελῶν σωρὸς τὸ ἐπιστέφει·
 ὅμοια δὲ πρὸς αἰχμηροὺς ὀδόντας κροκοδείλου
 ἐμπήγνυτ' αἰ ἐπάλλεις του εἰς τούρανου τὰ νέφη.

Ἀκούω τὸν Ὠκεανὸν ἀγρίως νὰ μυκᾶται
 καὶ πρὸς τὸ βάθρον τὸ τραχὺ νὰ πυγμαχῆ τοῦ βράχου,
 ὡς γίγας, ὅστις, πληγωθεὶς, νὰ ὀρθωθῆ πειράται
 ὑπὸ τὸ βλέμμα τὸ ψυχρὸν τοῦ νικητοῦ πυγμαχοῦ.

Ἐνιότη τις ἀστραπὴ τὸ μαῦρον χάος σχίζει
 καὶ χάνεται καλπάζουσα ἐπάνω τῶν κυμάτων,
 ἐνῶ ὁ δοίμων καγχασμὸν φρικτὸν ἐκοφενδονίζει,
 βροντὴν μυριοκέραυνον ἐκ ζοφερῶν ἐγκάτων.

Καὶ ἐφορᾷ αἰείποτε ἀκλόνητος ὁ βράχος
 ἐνῶ συρίζει ὁ βορρᾶς ἐπὶ τὴν κορυφήν του
 κ' ἐνῶ ὁ κόραξ τῆς νυκτὸς διέρχεται μὲ τάχος
 εἰς ἡμερώτερα ζητῶν ἐδάφη τὴν τροφήν του.

Χαῖρε, πιστὴ τῶν πόθων μου εἰκὼν καὶ τῆς καρδίας!
 Ἄν νὰ δηλώσῃ ἡδύνατο τὸ αἶσθημα ἢ ὕλη,
 ἐὰν δὲν ἦσο ὄνειρον ἀπλοῦν τῆς φαντασίας,
 γονυπετὴς μὲ ἀπληστοῦ θὰ σ' ἠσπαζόμεν χεῖλη.

Ἐκεῖ, ἐντὸς τῶν κόλπων σου αὐτῶν τῶν αἰωνίων,
 πατῶν εἰς τὸν Ὠκεανόν, τὰ νέφη ἔχων στέμμα,
 μόνον ἐκεῖ εὐδαίμονα θὰ διηρχόμεν βίον
 διασταυρῶν γαλήνιον πρὸς τὰς θεέλλας βλέμμα.

Τὸ λέγω καὶ τὸ στήθος μου σπαράσσεται μὲ πόνον,
 διότι δὲν εἶναι ψευδὴς ὁ λόγος μου καὶ νόθος·
 δὲν ψάλλω πᾶν ὅ,τι ποθῶ διὰ νὰ ψάλλω μόνον·
 εἶναι τὸ ἄσμά μου αὐτὸ ὁ γνήσιός μου πόθος.

Ἐπάνω τὸ ἐπάλλεων, ἐπὶ αἰχμῆς τοῦ λίθου,
 ἦν ἀπορεῖς πῶς ὁ βιρρᾶς δὲν ἔφαγεν ἀκόμη,
 ἴσταται ὄρθιος, ὡς ὄν καταχθονίου μύθου
 ὅπερ κρατεῖ ὑπερφυῆς ὑπὲρ τὸ χάος ῥώμη.

Ὡς λίθου στήθος τὸν βορρᾶν τὸ στήθος μου διχάζει,
 κόμη μακρὰ ὀπίσω μου κυμαίνεται· ἀλλοκότως·
 κί' ἐνῶ ὁ ἄνεμος λυσσῶν τὰ πάντα συναρπάξει
 μόνον τὸ βλέμμα μου τρυπᾷ ἀκλόνητον τὸ σκότος.

ὦ! τότε ἐνθουσιασμοῦ τὸ πνεῦμά μου πληροῦται·
 τῆς αἰθερίας λύρας μου ἦν σφίγγω εἰς τὴν χεῖρα,

δονῶ ἐξάλλως τὰς χορδὰς κ' ἐξαίφνης συνεννοῦται
 εἰς ἄρμονίαν ἄρρητον ὁ κεραυνὸς κ' ἡ λύρα.

« Ὁ ζόφος σου δὲν εἶναι μαῦρος ὄλος
 » οὐδ' ἐπαρκῶς βρυχᾶται που ὁ θόλος,
 » οὐρανέ.

» Ἐὰν νὰ ἴδῃς θέλῃς μαῦρον χρῶμα
 » εἰς τὴν ψυχὴν μου βύθισον τὸ ὄμμα.

» Ταχύς, ταχύς, ταχύτερος ἀκόμα,
 » δὲν ἔχεις τόσον ἀγριὸν τὸ χρῶμα
 » κεραυνέ.

» Ἄχ! ἂν ὁ νοῦς μου ἦτο δύναμις σου,
 » θὰ ἔκανε τὸν κόσμον ἢ ὀρμή σου!

» Τῆς ἀστραπῆς ὦ φέγγος τῆς παλμώδους,
 » ὡς βλέμμα ἐκ ψυχῆς τρικυμιώδους,
 » σκοτεινῆς,
 » μὲ θέλγεις, κἂν μικρὸν μ' ἀνακουφίζεις,
 » ὡς οὕτω σμερδαλέον σελαγίζεις.

» Ἄλλ' ἔχω ἐγὼ βλέμμα πολλῶ μαλλον
 » φλογῶδες, φλογεράς μυρίας βᾶλλον
 » ἔρριννυς,
 » πρὸ τοῦ ὁποῖου μόλις θὰ ἐφαίνου
 » σπινθήρ ἀπλοῦς πρὸ κόσμου καιομένου.

» Ὡ θάλασσα ἀγρία, μαινομένη
 » ἥτις λυσσῶσα, ἥτις βρυχυμένη
 » στοναχεῖς·
 » ὦ δύναμις μεγάλη, πλήν δεσμία
 » ὡς φλογερά, ἀλλ' ἔρημος καρδία,

» Οὐδὲν ἐκ τῶν σπηλαίων τῶν ἐγγύς σου
 » σοὶ δίδ' ἡχῶ ἀξίαν τῆς φρικτῆς σου
 » ἰαχῆς.

» Ζητεῖ βαθὺ ὁ βύθιός σου στόνος,
 » ἀπόθμενον ὁ ἀπειρὸς σου πόνος

» βάραθρον χαῖνον ἵνα διανοίξῃ
 » θερμὰς ἀγκάλας καὶ τὸν περιπτύξῃ
 » μητρικῶς.

» Τὸ ἄντρον τοῦτο, θάλασσ' ἀδελφῆ μου,
 » σοὶ τὸ προσφέρω· εἶναι ἡ ψυχὴ μου.

» Κ' ἰδοῦ· κἂν σὺ παρήγορον θὰ ἔχῃς
 » ἐν ἀπὸ τοῦδε στήθος νὰ προστρέχῃς
 » διαρκῶς.

» τὸ δάκρυ πλήν ἐμοῦ τίς θὰ σπογγίσῃ;
 » τὴν ἀλγηδόνα τίς θ' ἀποκοιμίσῃ;

» Δὲν ἔχ', Ὠκεανέ μου, ψυχὴν ζῶσαν
 » νοοῦσάν με, ἐνθέρμως ἀγαπῶσαν,
 » τρυφεράν.

» Τὸν κόσμον περιπτύσσει· ἡ ψυχὴ μου,
 » καὶ ὅμως ζῆ αὐτὴ ἐντὸς ἐρήμου.

» ὦ! σὺ, κἂν δι' ἀπλὴν εὐγνωμοσύνην
 » βαυκάλισσον τὸ ἄλγος μου εἰς κλίνην
 » παγεράν·

» καὶ τότε ὅταν πλήττη τὸν ἀέρα
 » θὰ ἦναι ἡ βοή σου γλυκυτέρα. . . . »

Θραύει' ἡ λύρα γοερὰν φωνὴν ἀναδιδούσα,
ὡς βρέφος δὲ μετὰ μακρὸν καὶ πυρετώδη θρήνον
ὑπνώσας, μήτηρ συμπαθὴς ἢ καταγιγίς λαβοῦσα,
εἰς τὸ κενὸν δι' ἀγκαλιῶν μὲ φέρει ἀερίνων.

Καὶ πίπτω ὄλος ἔκστασις καὶ πίπτων μόλις θίγω
τὸ ἀφρισμένον μνημά μου, ὅποτε αἰφνιδίως
τὸ πᾶν ἐξαφανίζεται τοὺς ὀφθαλμοὺς ἀνοίγω,
καὶ ῥέει πάλιν ἔρημος ὁ ἀχαρὶς μου βίος.

Σύρος 1875.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΦΡΑΓΚΙΑΣ

Η ΔΕΥΤΕΡΗ ΑΓΑΠΗ

Γ. Δ

Ἔνας μικρὸς τραγουδιστὴς ὁ τῆ ξενητεῖα ριμμένος
μονάχος παραδέρνει
κι' ὄλο πονεῖ, κι' ὄλ' ἀγαπᾶ, κι' ὄλ' εἶν' ἀπελπισμένος
κι' ὄλο τῆ πρώτη ἀγάπῃ του ἔς τὸ νοῦ του ξαναφέρει.

Κ' ἐνῶ μονάχος του γυρνᾷ ἀπὸ μιὰ ἄκρῃ σ' ἄλλῃ
καὶ κείνη συλλογᾶται
κερνοῦν, ἀστράπτουν γύρω του τόσ' ὁμορφιαὶ καὶ κάλλη
καὶ τότε κάνουν πειὸ πολὺ ἐκείνην νὰ θυμᾶται.

Κι' ὅθε περάσῃ καὶ σταθῆ καθέναν ρωτᾷ
μὴν ἄκουσε μὴν ξέρει
μιὰ μαυρομάτα ὁμορφῆ ὅπου τὸν ἀγαπάει
κι' ὅπ' ὄλο τότε καρτερεῖ νὰ πάῃ τὸ καλοκαίρι.

Ἄλλὰ ρωτώντας ἤθελα ἔς τὸ δρόμο ποῦ διαβαίνει
μιὰ μέρ' ἀπελπισμένος,
βλέπει μιὰ κόρη λιγερὴ ποῦ τότε ξετρελλαίνει
κι' ἀφίνει τὰ ῥωτέματα καὶ γέρνει μαγεμμένος.

Καὶ τραγουδῶντας ὕστερα τὸ πόνο του μὲ πόνο
γιὰ κείνη ἀρχινᾷ,
—Ἐσένα κόρη μ' ἀγαπῶ καὶ σὲ λατρεύω μόνο
κι' ὅτ' ἀγαπάει δεύτερῃ τῆ πρώτη ἀλγμοναίει.

ΝΙΚΟΛ. ΣΤΑΜΑΤΕΛΟΣ

ΗΡΩ ΚΑΙ ΛΕΑΝΔΡΟΣ

ΣΚΗΝΗ ΠΡΩΤΗ

Ἡ σκηνὴ παριστᾷ τὸν πορθμὸν. Τὸ μέσον τοῦ θεάτρου κατέχεται ὑπὸ βράχων
ὑπερκειμένων τῆς θαλάσσης. Ἀριστερᾷ τοῦ θεατοῦ ἀγκλμα τῆς Ἀφροδίτης, ἔμπροσθεν
τοῦ ὁποίου εἰς ἀπόστασιν τινα ὑψοῦται βωμὸς κεκαλυμμένος ὑπὸ ἀναθημάτων καὶ
ἀνθῶν. Ἀπωτέρω διακρίνεται πύργος. Δεξιᾷ δὲ μέσου τῶν βράχων τὸ ἔδαφος κλί-
νει πρὸς τὴν παραλίαν, καὶ χάνεται ἐντὸς τοῦ παρασκηνίου.

ΗΡΩ, ΑΜΥΛΛΑ

ΗΡΩ

Ἡ ὥρα ἐγγίζει, Ἀμυλλα· ἐλθέ, ὑπάγωμεν νὰ τὸν ἀνα-
μείνωμεν.

Στρέφεται πρὸς τὴν θάλασσαν.

Χαίρετε, κύματα τῆς Ἀβύδου, ὧ τοῦ Λεάνδρου μου
διαπορθμεῖς.

Δὸς μοι τὴν πέτραν ταύτην· θέλω νὰ τοποθετήσω μὲ
τὰς ἰδίας μου χεῖρας τὸν λύχνον τοῦτον, ὅστις θὰ ὀδηγῇ
τὰ ἀβέβαια βλέμματά του, τὸ γλυκὺ σύμβολον, τὸ ὁποῖον
λέγει εἰς αὐτὸν ὅτι ἀγρυπνεῖ ἡ ἀγαπητὴ του.

ΑΜΥΛΛΑ

Πρὶν ἢ ὠχρίασῃ ἡ ἡμέρα; πρὶν ἢ τὸ πᾶν κοιμηθῇ;
Προλαμβάνομεν τὴν στιγμὴν.

ΗΡΩ

Ἄχι· ἰδέ, τὰ κύματα πορφυροῦνται· σημεῖον, ὅτι ὁ
ἥλιος θνήσκει, καὶ ἡ νύξ· καθίπταται ἡ μελανόπτερος.

Λαμβάνει τὸν πυρσὸν ἐκ τῶν χειρῶν τῆς Ἀμύλλης καὶ ἀνάπτει τὸν φάρον,

ΑΜΥΛΛΑ μειδιῶσα.

Δὲν σοὶ φαίνεται οὕτω, ὅτι, ὅταν λάμπῃ ὁ λύχνος, ἡ
νύξ ἔρχεται ταχύτερα καὶ ὁ Λεάνδρος μετ' αὐτῆς;

ΗΡΩ

Μὴ γελᾷς διὰ τοῦτο· ὁ λύχνος οὗτος, εἶναι ὁ τοῦ ἔρω-
τος, εἶναι ἱερός!.. Ἰδέ, ἡ ἡμέρα ὠχρίασεν πρὸ αὐτοῦ, καὶ ὁ
Λεάνδρος ἤδη ἀκολουθεῖ τὴν συνήθη πορείαν του. Βλέπει
ἀστράπτων ἐδῶ τὸ τριφίλιτον ἄστρον, καὶ κολυμβᾷ ἀνυ-
πομόνως, μὲ ὀφθαλμὸν προσηλωμένον εἰς τὰς ἀκτὰς
ταύτας.

ΑΜΥΛΛΑ

Ἄποιος κίνδυνος!

ΗΡΩ

Ἄλλ' οἱ θεοὶ τὸν προστατεύουσιν· καὶ σύ, ὦ χρυσοκό-
μος Ἀνάδυομένη μειδιᾷς πρὸς αὐτὸν εὐμενής! Ἡ θάλασσα
δὲ αὐτῆ· ἡ ἀγαπητὴ τὸν καθοδηγεῖ εἰς τὰς ἀγκάλας μου.
Ἦ Ἄμυλλα, ποῖα ἠδονή, νὰ τὸν ἐπανιδῶ, νὰ τῷ διηγοῦ-
μαι, καθήμενη πλησίον του, τὴν ἀνίαν, ἣτις μὲ κυριεύει
κατὰ τὸ διάστημα τῆς ἡμέρας ἐν τῇ ἀπουσίᾳ του, νὰ τὸν
ἀκούω, κρεμαμένη ἀπὸ τὰ μελιχρά του χεῖλη, νὰ ἀναγι-
νώσκω εἰς τοὺς ὀφθαλμοὺς του, ἄφρονος, καὶ ὑπ' αἰδοῦς
καὶ ἔρωτος ἐρυθριῶσα!.. Ἄλλὰ σύ, σὺ δὲν ἀγαπᾷς!
Ἄποια δὲ φρικὴ σὲ κατέλαβεν, ὅταν ὁ ἔρωτος ὁ παντοδύ-
ναμος ἐδέσποσε τῆς καρδίας μου!

ΑΜΥΛΛΑ

Ἄοντως ἔφριξα, διότι ὁ ἔρωτος ἀνέφλεξε τὴν καρδίαν
ἱερείας, ἣτις ἦτο ὁ ζῶν βωμὸς τῆς θεᾶς τῆς, ὁ βωμὸς
τῆς ἀγνῆς Ἀφροδίτης! καὶ φοβοῦμαι τὴν ὀργὴν αὐτῆς.

ΗΡΩ ζωντανῶς.

Τί λέγεις; ἐκ τῆς ἰδίας αὐτῆς χειρὸς δὲν ἔλαβα τὸν
σύζυγόν μου; Εἴμεθα τότε ἐν τῷ ναῷ, ὦ ἀθάνατος Ἀφρο-
δίτη! Ἐπορεύθη ἐκεῖ διὰ νὰ ἐορτάσω τὴν δημοτελεῖ πα-
νήγυριν, τὸ γνωρίζεις· ἡ καρδία μου ἔτι, ἀποσπασμένη
τῶν ἀνθρωπίνων, ἦτο πλήρης τῆς σῆς λατρείας καὶ τῶν
ἀγίων μυστηρίων.

ΑΜΥΛΛΑ

Ἦ θέαμα μεγαλοπρεπές! Τὰ ἄσματα, αἱ θυσίαι, αἱ
δαψιλεῖς ἀπαρχαὶ τῶν καρπῶν καὶ τοῦ θέρους! Ἐκαστος
προσέφερε τὰς εὐχὰς του· παρθένοι, νεανίαι, ἄνδρες, παι-
διά. γέροντες... πανταχοῦ ἀνέτελλε καπνὸς εὐώδους
θυμιάματος! Τὰ πλήθη ἐπιρρέοντα ἐκ τῶν Ἀθηνῶν, τῆς
Κορίνθου, τῆς Κύπρου καὶ τῆς Ἀβύδου, συνωστίζοντο
εἰς τὸν περίβολον τοῦ ναοῦ.

ΗΡΩ

Ὁ Λεάνδρος ἦλθεν ἐκεῖ, ἀστράπτων ὑπὸ τοῦ κάλλους,
τῆς αἰδοῦς καὶ τῆς χάριτος! τὰς ἀνθηρὰς του παρειὰς
ὑπεχρῆσσε ὁ ἴουλος. Βλέπουσα δ' αὐτὸν ἐξέχοντα ἐντὸς
τοῦ πλήθους, ἐνόμισα, ὦ θεᾶ, ὅτι ἀναγνωρίζω τὸν υἱόν σου!

ΜΕΙΔΙΩΣΑ ΠΡΩΙΑ

ΑΜΥΛΛΑ

Οὕτω καὶ ὁ ἄφρων ἐκεῖνος, ὅταν σὺ, προεξάρχουσα τοῦ χωροῦ, ἐβάδιζες βραδέως πρὸς τὸν καπνίζοντα βωμὸν, ἀνέκραζεν· « ἡ Ἀφροδίτη κατήλθεν ἐκ τοῦ Οὐρανοῦ! »

ΗΡΩ

Φρονεῖς λοιπὸν ὅτι ἐφάνην ὡραία εἰς τὸν Λέανδρον;

ΑΜΥΛΛΑ κατ' ἴδιον

Συγχώρησον αὐτοῖς, ὦ Ἀφροδίτη.

ΗΡΩ

Τὸ βλέμμα του μὲ ἐνέβαλεν εἰς ἄγνωστον ταραχήν. Πῦρ ἀκατάσχετον ἠσθανόμην κατακαίον με. Ἀπέστρεψα τὴν κεφαλὴν... καὶ οἱ πεπλανημένοι ὀφθαλμοί μου δὲν εἶδον πλέον τὴν ἑορτήν.

ΑΜΥΛΛΑ

Καὶ ἡ νεαρὰ ἱέρεια ἐλησμόνησε τὸ καθήκον της.

ΗΡΩ

Τὸ πλῆθος ἀπεσύρετο, καὶ βαθμηδὸν ἡ ἑσπέρα κατέχευε τὰς σκιάς της ἐπὶ τοῦ βωμοῦ, περὶ τὸν ὁποῖον εἴμεθα συνηθρισμένοι. Μὲ πλησιάζει, λαμβάνει τὴν χεῖρά μου, — ἡ χεῖρ μου τρέμει. Ἐγὼ τὸν ἀπωθῶ, βεβαίως ἐνθυμεῖται τοῦτο, καὶ ἐνῶ ἡ χεῖρ αὐτοῦ ἐζήτει νὰ μὲ κρατήσῃ, ἐγὼ ἐφώνησα. « Σεβάσθητι, τὴν Ἀφροδίτην καὶ ἐξελθε τοῦ ἀδύτου! Εἶμαι καθιερωμένη εἰς αὐτήν, ὦ θρασὺς νεανία! Τολμᾷς λοιπὸν νὰ φέρῃς εἰς τοὺς πόδας τοῦ βωμοῦ αὐτῆς τὰς βεβήλους ἐπιθυμίας καὶ τὸν ἔρωτα θνητοῦ; »

ΑΜΥΛΛΑ

Ἄλλ' ἐνῶ ἡ φωνὴ ἤθελε νὰ ᾄηται ἀπότομος, τὰ βλέμματα διέψευδον τοὺς λόγους τῶν χειλέων. Ἡ Ἡρῶ ἐσυχώρησε ταχέως τὸν τολμητιάν.

ΗΡΩ

Ἐνόησα ὅτι μὲ ἠγάπα, διότι ἐταπεινώσε τοὺς ὀφθαλμούς καὶ τὸ μέτωπόν του τὸ ἱκετευτικὸν κατεπράυνε τὴν ὀργήν μου.

ΑΜΥΛΛΑ κατ' ἴδιον

Κατάθες ὁμοίως τὴν σὴν ὀργήν, ὦ σῶτειρα Ἀφροδίτη!

ΗΡΩ

Ἐλάλει, χωρὶς νὰ μὲ ἀκούῃ, ὦ, ποία ἠδονὴ, ποία ἔκστασις! ἐλάλει, ὦ Ἀμύλλα, πλήρης πραότητος καὶ χάριτος! καὶ ἡ φωνὴ του, ἀρώματα καὶ ἄνθη χέουσα ἀπὸ τῶν χειλέων του, ἐνεφύσα εἰς τὰς φλέβας μου τὴν φλόγα τοῦ ἔρωτος! « Ἀδελφῆ, τῶν χαρίτων, ἱέρεια ἢ θυγατερ τῆς Κύπριδος, μὴ φοβοῦ τὴν μητέρα σου· ἠγάπησε καὶ αὐτὴ τὸν Ἀδωνιν. Εὐσπλαγχιόσθητι τὸν ἔρωτά μου· ἄκουσε τὴν παράκλησίν του. Ἐὰν λατρεύῃς τὴν Ἀφροδίτην, ἀλλὰ γινώρισε τοῦλάχιστον τὰς χάριτάς της πάσας! Αὐτὴ μὲ ἐμπνέει. Ἄλλοίμονον, δὲν ἀκούεις τὴν φωνὴν τοῦ ἀθανάτου υἱοῦ της, ὅστις σοὶ ψιθυρίζει κρυφίως; Ἄκολουθοί μοι, ἂν δὲν ἐπιθυμῆς τὸν θάνατόν μου, οὐρανια παρθένη! » Εἶπε· καὶ μάτην ἐγὼ συνέστελλον ἐπὶ τοῦ στήθους μου τοὺς φρίσσοντας πέπλους! Ὁ ἔρωσ, ὁ ἀνίκανος ἔρωσ, εἶχεν ἤδη διολισθήσει μέχρι τῶν μυχῶν τῆς καρδίας μου! Τότε τὸ πᾶν ἐλησμόνησα. Διὰ φωνῆς τρυφερᾶς ἐτόλμησα νὰ τὸν ἐρωτήσω τὸ ὄνομά του, τὴν πατρίδα του. « Ὀνομάζομαι Λέανδρος· πατρίς μου εἶναι ἡ Ἀβυδος, » μοὶ εἶπε. — Ἄλλοίμονον, εἶπον, ἐγὼ κατοικῶ εἰς Σηστόν! ἐὰν ἐκεῖ μὲ ἠκολούθεις, δὲν θὰ ἠδύνασο νὰ μείνης ἄγνωστος εἰς τὸν πατέρα μου. Ἐξ ἀπαλῆς νεότητος μονήρης πύργος μὲ περικλείει εἰς τὰ τεῖχη του. Δὲν ἀκούω νύκτα καὶ ἡμέραν εἰμὴ τὴν βοήν τῶν κυμάτων θραυσμένων κατὰ τοῦ πύργου ὑπὸ τῆς πνοῆς τῶν ἀνέμων. Περὶ τὰ

κράσπεδα τῆς φυλακῆς μου ἐξαπλοῦται ὁ ὑγρὸς αὐτῶν φραγμός! Εἰς τὴν γλυκεῖάν σου ἰκεσίαν ἐπόθη ἡ καρδία μου νὰ ἀνοιχθῇ· ἀλλὰ τί ὠφελεῖ νὰ μὲ ἀγαπᾷς, τί ὠφελεῖ νὰ μοὶ ᾄῃς ἀγαπητός; Ἡ θάλασσα ἀπλοῦται μεταξὺ ἡμῶν! « Θὰ διαπεράσω τὴν θάλασσαν! » Εὐγενῆς φωνὴ τοῦ ἔρωτος, ἐπλησίασας ἀλλήλαις δύο ψυχάς! Ὅταν ἀπεχωρίσθημεν, αἱ καρδίαι μας ἦσαν συνηνωμένα.

Στηνμικρὰ σιγή. Παρατηρεῖ τὴν θάλασσαν καὶ φαίνεται ἀνήσυχος.

Ὁ Λέανδρος δὲν φαίνεται!... καὶ ἐντούτοις ἡ νύξ ἀπλόνεται εἰς τὸν πορθμόν. καὶ ὁ λύχνος ἡμῶν λάμπει. ὦ, πόσον μακρὰ εἶναι ἡ ὥρα αὕτη εἰς τὴν ἀνυπόμονον ψυχὴν μου!

ΑΜΥΛΛΑ

Εἰς τὴν σπεύδουσαν καρδίαν ὁ χρόνος φαίνεται βραδέως ῥέων.

ΗΡΩ

Οὐχί. Μάτην ζητεῖς νὰ μὲ καθουχάσῃς διὰ τὴν βραδύτητά του. Ἐκατοντάκις ὑπελόγησα τὴν ἀναχώρησίν του, καὶ τὸ διάστημα τὸ ὁποῖον διανήχεται! Νομίζεις κενὸν τὸν φόβον μου, Ἀμύλλα; Ἄλλ' ἰδὲ τὴν ἀπέραντον ταύτην ἔκτασιν, ὅπου μόνος παλαίει πρὸς τὰ κύματα! Ποσάκις ἐμφροντισ ἐπὶ τῆς ἀκτῆς, ἠσθάνθηκα νὰ μὲ διατρέξῃ φρίκη ἐπὶ τῇ θεᾷ τῆς ὀλεθρίας θαλάσσης, ὅπου ποτὲ κατεποντίσθη ἡ Ἑλλή! Ἀπατηλὲ πόντε! διατὶ ἀντανακλᾷς τὰ καθαρὰ πυρὰ τοῦ ἀστερόεντος οὐρανοῦ; Τὰ ταραχώδη βᾶθη σου ἐγκυμονοῦσι τὴν καταιγίδα, καὶ τὸ ἀγανέες σου ἐμπνέει τὴν ἀθημονίαν εἰς τὴν καρδίαν, τὴν ὁποῖαν ταρασσει ἀόριστος ἀνησυχία. Ἀμύλλα, ἐπίφθονον ἐνόμιζες τὴν τύχην μου, πλὴν φεῦ, ὁμοιάζω πρὸς τὰ ἀπατηλὰ κύματα. ἀκύμαντον καὶ διαυγὲς φαίνεται ῥέων τὸ ῥεῦμα τῆς ζωῆς μου, καὶ τὸ ἀκτινοδόλον μου μέτωπον ἀντανακλᾷ ἐνίοτε τὸν ἔρωτα, τὸ δῶρον τοῦτο τῶν θεῶν· ἀλλὰ σεῖς, ὦ σκοτειναὶ προαισθήσεις, σύντροφοὶ τῶν τρικυμιῶν, θὰ διασκεδάσῃτε μετ' οὐ πολὺ τὰς φαιδράς καὶ μειδιώσας ταύτας εἰκόνας!

ΑΜΥΛΛΑ

Ἐλέησον, ὦ Ἀφροδίτη, ἄφρονας ἔρωτας!

ΗΡΩ εἰς τοὺς πόδας τοῦ ἀγάλματος.

Ναί, εἰς σέ, Ἀφροδίτη, ἀναθέτω τὰς ἡμέρας του! Ἐὰν περὶ τοὺς σοὺς βωμοὺς μονήρης ἐζήσα, ἐὰν ἠυξήθην διὰ σέ, μακρὰν τῆς τύρβης τοῦ κόσμου, ἀγευστος τῶν παιδιῶν καὶ τῶν ἀθῶνων ἠδονῶν τῆς ἡλικίας μου, προσφέρουσα εἰς σέ ψυχὴν παρθένον καὶ καθαρὸν θυμιάμα, μετὰ τῆς ἡμέρας, καθ' ἣν ἐνόμισα, πιστεύουσα εἰς τὸν Λέανδρον, ὅτι τὸ τιμιώτατον θυμιάμά σου εἶναι ὁ ἔρωσ καθαρᾶς καρδίας σέ ἱκετεύω, φύλαξε τὸν γενναῖον! Εἶπεν, ὦ Ἀφροδίτη, δόξα τοῦ οὐρανοῦ, ὅτι λατρεύει ἐν ἐμοὶ τὴν θνητὴν σου ἀνταύγειαν. Μειδίασε εἰς τὸν ἀνεμον, εἰς τὸ κῦμα τὸ ὁποῖον τὸν διακομίζει πρὸς με καὶ τὸν ἐπαναφέρει ὀπίσω. ὦ Ἀφροδίτη, δὲν ἀνέδυσες καὶ σὺ ἐκ τῆς θαλάσσης, ἥτις τὸν φέρει; Ἄλλ' εἶπέ μοι, Ἀμύλλα, ἥτις παρατηρεῖς τὰ κύματα, διακρίνεις μακρὰν τὸν κολυμβητὴν τῆς Ἀβύδου;

ΑΜΥΛΛΑ

Ἄχ, εἴθε ἐμπόδιον εὐνοϊκὸν νὰ τὸν κρατήσῃ εἰς τὴν παραλίαν!

ΗΡΩ τεταραχημένη.

Τί εἶπες;.. Εἶδες κακὸν τινα οἰωνόν;.. τὸ πᾶν εἶναι γαλήνιον... οὐδεμία πνοὴ εἰς τὸ κενόν... Σιωπᾶς!

ΑΜΥΛΛΑ

Πολλάκις ἡ γαλήνη αὕτη..

Τί;

ΗΡΩ

ΑΜΥΓΑΛΑ

Εἶναι δολία. Ἦκρωίμην, μοὶ ἐφαίνετο ὅτι ἡ θάλασσα ἐβόα, καὶ ἐκ τῶν κόλπων τοῦ σκότους ἡ ἀλκυῶν ἀφίπτατο μετὰ κρωγμῶν πενθίμων!

ΗΡΩ

Δὲν μὲ ἠπάτας, ὀλέθριον προαίσθημα! Μὴ ἔλθῃς εἰς Σηστόν, μὴ ἔλθῃς, φίλτατε ἐραστά!

Ἄστραπὴ διασχίζει τὸν ὄριζοντα.

Ἦ ἀστραπὴ διαλάμπει, καὶ ἡ θάλασσα μανιώδῃς διανοίγεται.

ΑΜΥΓΑΛΑ

Εἶχα ἄδικον φοβουμένη;

ΗΡΩ

Ἄχ, σιώπα, ἀθλία, ἥτις μόνην τὴν Ἀφροδίτην φοβουμένη, μὲ ἔκαμες νὰ λησμονήσω τὸν κραταῖον τῶν θαλασσῶν δεσπότην Ποσειδῶνα, πρὸς τὸν ὅποιον ὤφειλον νὰ μτραφῶσιν αἱ εὐχαὶ μου!

ΑΜΥΓΑΛΑ

Ὁ Λεάνδρος θὰ βραδύνη... Ἦ γαλήνη θὰ ἐπανεἴλθῃ.

ΗΡΩ

Ὁ Λεάνδρος εὐρίσκεται ἐπὶ τῶν κυμάτων, καὶ ἴσως παλαίῃ κατ' αὐτῶν τὸν ἔσχατον ἀγῶνα! Καὶ ἂν τὰ στοιχεῖα ἤθελον συνομῶση συγχρόνως, μοὶ εἶπεν, ὅτι ἤθελεν ἔλθει, — θὰ ἔλθῃ, τὸν βλέπω, εἶν' ἐκεῖνος!

ΑΜΥΓΑΛΑ ἰρουνῶσα τὰ κύματα.

Ὁ Λεάνδρος; . . . Ὁχι, εἶναι λευκὸν ἰστίον, εἶναι ταλαίπωρόν τι πλοῖον, ρίπταζόμενον καὶ κλίνον ὑπὸ τὴν πνοὴν τῶν ἀνέμων.

ΗΡΩ

Σοὶ εἶπον ὅτι εἶναι αὐτὸς, εἶναι τὸ ζῶν πλοῖον! Παλαίει, ἀγωνίζεται εἰς τὰ βάραθρα τῶν εὐκινήτων κυμάτων. Δυστυχῆ διατὶ δὲν ἀνέβαλες τὸν πλοῦν; Λοιπὸν ἡ μήτηρ σου δὲν ἔκλαυσε ἐπὶ τῆς παραλίας ποθοῦσα νὰ σὲ κρατήσῃ; Ὡ αὐτόκρατορ τοῦ ὑγροῦ στοιχείου, ὦ κραταῖε θεέ, σύγγνωθι, ἔκτεινον ἐφ' ἡμῶν βραχίονα εὐμενῆ. Σὲ συγκινεῖ ἡ προσευχὴ τοῦ ἀπλήστου ἐμπόρου συγκινηθῆτι καὶ εἰς τὴν φωνὴν τοῦ ἔρωτος! Διὰ τοῦ στόματός μου οὗτος σὲ ἐκλιπαρεῖ σήμερον. Γενοῦ ἡμῖν οἰκτίρμων! Ἦ εὐτυχία ἐνίοτε συνεπάγεται τὴν πρὸς τοὺς θεοὺς λησμοσύνην! Σὲ ἰκέτευσα πολὺ ἀργά.

ΑΜΥΓΑΛΑ

Ἄχ, τὸ κύμα τὸν ἔλκει εἰς τὰ βάθη του, καὶ οἱ κέκμηκότες βραχίονές του μόλις τὸν ὑποβαστάζουσι!

ΗΡΩ

Ὡ Ποσειδὸν ἐνθυμήθητι ὅτι ἐν τῇ ἀκμῇ τῆς εὐτυχίας του ὁ Λεάνδρος πάντοτε ἐλάτρευε τὸν εὐεργέτην Ποσειδῶνα! Ἐνθυμήθητι ποσάκις ποσάκις εἰς νύκτας εὐνοϊκωτέρας ἀπέδιδε χάριτας πρὸς τὰ κύματα, τοὺς κωωνοὺς τοῦ ἔρωτός του! Χθὲς ἔτι, γονυπετεῖς εἰς τὴν πολυχητὴ παραλίαν σοὶ ἐπέμπομεν τὸν ἀσπασμὸν εὐγνώμονος καρδίας! Θὰ θύσω ἐκατόμβην εἰς τοὺς βωμοὺς σου. . . Προσφέρω τὴν ζωὴν μου. . .

ΑΜΥΓΑΛΑ

Ὡ οὐρανέ!

ΗΡΩ

Ὁ Λεάνδρος μου; . . .

ΑΜΥΓΑΛΑ

Ἐποκύπτει!

ΗΡΩ

Τὸ κύμα τὸν καλύπτει! — Θεοὶ ἀδυσώπητοι καὶ κοφοὶ! Οἴμοι! ἐφθονήσατε λοιπὸν τοὺς ἔρωτάς μας! . . . Ἔστω λοιπὸν. Ὑπὲρ τῆς σωτηρίας του προσφέρω πλέον τῆς ζωῆς μου, Ποσειδῶν! τὸν ἔρωτα τοῦτον, ὃν μοὶ ἐφθονήσεν ἡ εἰμαρμένη, τὸν θυσιάζω! ἄς ζήσῃ, καὶ τηρῶ τὸν ὄρκον μου, καὶ κλείω διὰ παντός τὴν καρδίαν ταύτην πρὸς τὸν ἐρωμένον μου! Ὁρκίζομαι εἰς τὰ ὕδατα τῆς Στυγός, εἰς τὰς ὑποχθονίους ἀδύσσοις!

ΑΜΥΓΑΛΑ

Ὡ θαῦμα! ἡ θάλασσα ἐπαναδίδει τὸ θυμὰ της, ὁ Λεάνδρος ἐπαναφαίνεται!

ΗΡΩ

Σίγα, μὴ πλέον μὲ ἀπατάς εἶναι πολὺ ἀργά! ὁ Ποσειδῶν ὤμωσε τὸν ὀλεθρόν του!

ΑΜΥΓΑΛΑ

Ὁχι! διὰ τῆς ἀοράτου, διὰ τῆς θείας χειρός του ὑποστηριζόμενος, κολυμβᾷ . . . μάτην τὰ κύματα τὸν πλήττον κατὰ τοῦ στήθους.

ΗΡΩ

Ζῆ! . . .

ΑΜΥΓΑΛΑ

Ναί, ὁ θεὸς τὸν ἀπέσπασεν ἀπὸ τὰς χεῖρας τοῦ θανάτου.

ΗΡΩ

Λεάνδρέ μου!

ΑΜΥΓΑΛΑ

Οἱ ὀφθαλμοὶ του εἶναι προσηλωμένοι εἰς τὴν ἀκτὴν ταύτην· τὸ ποθητὸν τέρμα, πρὸς ὃ ἐγγίζει ἤδη, ἐμψυχώνει τὸ θάρρος του. Ἐσώθη! . . . Ζῶν ἀποβιδάζεται ἐπὶ τῆς ἀκτῆς!

ΗΡΩ

Ὡ Ποσειδὸν, εὐχαριστῶ! Ὁ Λεάνδρός μου ἐσώθη.

ΑΜΥΓΑΛΑ

Ἦ προσευχὴ σου . . . σὺ τὸν διεφύλαξες!

ΗΡΩ

Δράμε πρὸς συνάντησίν του, διότι ἐλλεῖπει με ἡ πνοή. Ἐχω ἤδη προετοιμάσει διὰ τὰ κεκμηκότα μέλη του τὸ ἔριον, τὸ ἔλαιον καὶ τὰ εὐώδη μύρα. Ἐσώθη! Καλὴ μου Ἀμυλλα, σὲ ἀγαπῶ! . . . Τάχυνε λοιπὸν . . . Θὰ ἦναι ἤδη ἐκεῖ!

ΑΜΥΓΑΛΑ

Ἄλλὰ σὺ μὴ λησμονήσῃς τὸν ὄρκον, τὴν εὐχήν! Μεταξὺ σοῦ καὶ ἐκείνου τοῦ λοιποῦ ἐγείρεται φραγμὸς· ἐπίσημος εὐχή, παρὰ τοῦ θεοῦ εἰσακουσθεῖσα! Δὲν πρέπει νὰ τὸν ἐπαιδίῃς, εἰμὴ διὰ νὰ εἴπῃς εἰς αὐτὸν ὑγίαινε!

ΗΡΩ

Ὑπαγε, θὰ τὸν ἐνθυμηθῶ· μὴ φοβοῦ τὴν βλασφημίαν ἢ ἐπιπορκίαν μου ἠδύνατο νὰ πέσῃ κατὰ τῆς κεφαλῆς ἐκείνου! Ἐάν ποτε ἤθελε καμφθῆ ἡ καρδία μου, σὺ θὰ εὐρίσκεσο πλησίον μου νὰ τὴν ὑποστηρίξῃς. Ἄγε, σπεῦσον, καὶ ἐπανεἴλθε ἵνα με βοηθήσῃς ν' ἀντισταθῶ κατὰ τοῦ ἔρωτός μου!

Ἦ Ἀμυλλα ἐξέρχεται.

ΣΚΗΝΗ ΔΕΥΤΕΡΑ

ΗΡΩ, μόνη.

Διατὶ ἐπεθύμουν ἀκόμη νὰ σοὶ διαμφισθητήσω, Ποσειδὸν, τὸν πλήρη δοκιμασιῶν ἔρωτα τοῦτον, τὴν πλήρη ἀτυχίαν εὐτυχίαν ταύτην; Οἱ φόβοι μου καθ' ἡμέραν

διετάραιπον τὴν ἡδονὴν αὐτοῦ, ἢ βραχεῖα του μέθῃ μόλις ἐμετρίαζε τὰς τύψεις τοῦ συνειδότος μου. Ἐπὶ τοῦ κινδύνου, ὃν ὁ Λέανδρος διέτρεξε τὴν ἐσπέραν ταύτην, κατεμέτρησα τὸ ἀμάρτημά μου. Ἐὰν ἀπώλλυτο δι' ἐμέ, θῦμα τοῦ ὑμεναίου ἡμῶν. . . . Ἀπὸ φοβεροῦ κινδύνου ἐξελύτρωσα τὴν ζωὴν αὐτοῦ· ἀλλὰ μὲ ποῖαν τιμὴν, μὲ ποῖαν σκληρὰν θυσίαν. — Ἄλλ' αὐτὸς τί θὰ εἶπῃ διὰ τοῦτο; Ἴσως καταρασθῆ τὴν χειρὰ μου τὴν σῴτειρα· καὶ δὲν ὑπεσχέθην νὰ θυσιάσω δύο καρδίας; Ἄλλ' οἱ θεοὶ τὸν ἔσωσαν· θὰ ἐκπληρώσω τὴν εὐχὴν μου. Δὲν θὰ τὸν ἴδω πλέον, εἰμὴ διὰ νὰ τῷ εἶπω· ὑγίαινε.— Ἴδου αὐτὸς.

ΣΚΗΝΗ ΤΡΙΤΗ

ΛΕΑΝΔΡΟΣ, ΗΡΩ

ΗΡΩ *ῥιπτομένη εἰς τὰς ἀγκάλας του.*

Λέανδρε!

ΛΕΑΝΔΡΟΣ

Ἡρῶ!

ΗΡΩ

Ποία νύξ!

ΛΕΑΝΔΡΟΣ

Μὴ πλέον φόβους καὶ ἀγωνίαν, ὦ ὦραία μου ἱέρεια!

ΗΡΩ

᾿Ω γλυκερὲ μου σύζυγε!

ΛΕΑΝΔΡΟΣ

Δάκρυα. Τὸ φίλημά μου τὰ ἀπομάσσει. Παιδίον, διατὶ νὰ φαντάζεσαι δεινὰ ἀνύπαρκτα, καὶ νὰ μεγαλύνῃς τὸν κίνδυνον;

ΗΡΩ

Γελᾷ διὰ τοὺς φόβους μου.

ΛΕΑΝΔΡΟΣ

Καθίσταται τόσον δειλὴ.

ΗΡΩ

Δειλὴ, καὶ ἡ τρικυμία σαλεύει ἀκόμη τὴν παραλίαν.

ΛΕΑΝΔΡΟΣ

Καὶ ὅταν ἀκόμη ὁ ζέφυρος πνέῃ καὶ θωπεύῃ τὸ κενὸν μὲ τὴν ἀβρὰν, πτέρυγά του, σὺ νομίζεις ὅτι ὁ βορρᾶς ἀνατρέπει τὴν θάλασσαν.

ΗΡΩ

Ὅχι. . . δὲν ἔτρεμον κατὰ τὰς αἰθρίους ἐκεῖνας νύκτας, κατὰ τὰς ὁποίας ἐψιθύριζον εἰς τὸ κενὸν αἰ μαλακαὶ τοῦ ζεφύρου πνοαί. Ἄλλὰ τὴν νύκτα ταύτην ἔφρισα. οὐρανὸς καὶ θάλασσα διηνοίγοντο· ἀσθμαίνοντα, ἐξηντλημένον τὰ κύματα σὲ κατεκάλυπτον, οἱ λευκοὶ ἀφροὶ των διέβρεξαν τὴν κόμην σου καὶ τὰ ὑγρά των ἴχνη εἰσέτι ἐπὶ ταύτης σῶζονται· ἀφες νὰ τὰ ἐξαλείψω.

Ἰὸν ἐνγκλιζέται.

ΛΕΑΝΔΡΟΣ

Ἐκραγεῖτε ἤδη, θύελλαι. Ἐγέρθητι, ἀπειλητικὴ βορρᾶ. Πόσειδον, οὐρανοὶ ζηλότυποι, λύσατε, χύσατε κάτω τὴν μανίαν σας.

ΗΡΩ, *τρέμουσα εἰς τὸ ὄνομα τοῦ Ποσειδῶνος κατ' ἰδίαν.*

Ποσειδῶν, ἄχ, ὀλεθρία εὐχὴ.

ΛΕΑΝΔΡΟΣ

Ἄς λαλήσωμεν περὶ τῆς ἀγάπης μας, ἄς λησμονήσωμεν τὸ πᾶν.

ΗΡΩ

Φυλάττου μὴ προκαλῆς τὸν φοβερὸν κύριον τῆς τριαί-

νης. Ἄφρον, ἡ ζωὴ σου κεῖται εἰς τὰς χεῖρας τοῦ Ποσειδῶνος. Δὲν ἰκέτευσες αὐτὸν κατὰ τὴν τρικυμίαν;

ΛΕΑΝΔΡΟΣ

Δὲν ἐσκέφθην εἰμὴ μόνον σέ. Τὸ ἀγαπητόν σου ἰνδαλμα πρὸ τῆς ψυχῆς μου ἔχων, ἐλησμόνου, ὦ Ἡρῶ, τὸν κίνδυνον, καὶ ὁ ὀφθαλμὸς μου ἦν προσηλωμένος εἰς τὴν ἀκτὴν ταύτην, εἰς τὴν γλυκεῖαν ταύτην σκέπην τοῦ κεκρυμμένου ἔρωτός μας. Δὲν ἤκουον τὴν βοήν τῆς καταίγιδος, δὲν ἐβλεπον τὸν ἠνεωγμένον οὐρανὸν, ὅστις ἐβρόντα ὑπὲρ τὴν κεφαλὴν μου. Naί, ἐξώρκιζον τὰ κύματα ταῦτα, τὰ ὁποῖα μανιωδῶς ἐμάχοντο κατὰ τοῦ ἔρωτος· ἐφώνουν πρὸς αὐτά· «Οὐχὶ τῶρα, ἀλλ' ἐπιστρέφοντα πνίξατέ με.» καὶ ἐπάλαιον κατ' αὐτῶν, οὐχὶ διὰ τοῦ βραχίονος, ἀλλὰ διὰ τῆς ψυχῆς· ἡ φλόξ κατὰ τοῦ ὕδατος. Ἡ φλόξ ἦτο ἰσχυροτέρα. ὁ γλυκὺς μας λύχνος ἠκτινοβόλοι εἰς τοὺς σκοτεινοὺς αἰθέρας. Τὰς ἀκτῖνάς του ἐνόμιζον μεϊδιάμά σου. Ἄλλὰ τί ἔχεις λοιπὸν; Διατὶ νὰ ἀπώθῃς τὰ περιπτύγματά μου; Δὲν ἀρκεῖ ἡ ζωσα παρουσία μου νὰ διασκεδάσῃ τοὺς φόβους σου; Εἴμεθα μόνοι· διατὶ τὸ βλέμμα τοῦτο τὸ ἐμφροντι;

ΗΡΩ

Πῶς θὰ δυνηθῶ νὰ τῷ εἶπω; φεῦ.

ΛΕΑΝΔΡΟΣ

Ἄφες νὰ λάμψη εὐθυμότερον τὸ μέτωπόν σου.

ΗΡΩ

Ἄχ, πῶς δύναμαι νὰ ἦμαι εὐθυμος, ὅταν σκέπτομαι ὅτι, τὸ πρῶτον μεϊδιάμα τῆς ἡοῦς θὰ σ' εὔρῃ πάλιν ῥιψοκινδυνεύοντα ἐπὶ τῆς αὐτῆς τρικυμιώδους ὁδοῦ; Ὁ θυελλώδης χειμὼν πλησιάζει, καὶ ὁ πορθμὸς διαπνέεται ὑπὸ τῶν φοβερῶν νόμων μέχρις ἔαρος.

ΛΕΑΝΔΡΟΣ

Τί πρὸς ἡμᾶς; Ἡ εὐτυχία, ὁ καρπὸς οὗτος τοῦ φιλαργύρου οὐρανοῦ, αὐξάνει ἐν τῷ μέσῳ τῶν κινδύνων, εἰς τὰ χεῖλη τοῦ Ταρτάρου. Ὅστις τὴν ἐδρεψεν ἀλλοῦ, οὐδέποτε τὴν ἐγνώρισεν.

ΗΡΩ

᾿Ω Λέανδρε, εἶθε νὰ ἐλάβανον παρὰ τῆς ἀγαθότητος τῶν θεῶν, δι' ἐμέ τοῦλάχιστον, ἡσυχότεραν εὐτυχιάν. Εἶμαι εὐτυχῆς συλλογιζομένη, ὅτι τὸ σφαιερὸν τοῦτο κύμα ἐνδέχεται νὰ σέ καταβροχθίσῃ ζῶντα, ὅταν ὁ ἔρωσ σου ῥίπτῃ γέφυραν ἐπὶ τῶν χαινόντων κυμάτων, μεταξὺ δύο ἡπείρων;

ΛΕΑΝΔΡΟΣ

Ἐὰν ὁ θάνατος πέπρωται νὰ μὲ ἀφαρπάσῃ τῆς τρυφερᾶς σου ἀγάπης, προῶρως ἀποφυλλίζων τὸ ἀνθος τῆς ἐμῆς νεότητος, πανταχοῦ τῆς γῆς θὰ μὲ καταφθάσῃ τῶν θεῶν τὸ θανάσιμον κτύπημα, ἀνευ τῆς βοηθείας τῶν κυμάτων, τῶν θυελλῶν. Καὶ τὴν ἐσπέραν ταύτην οὐδ' αὐτὴ ἢ μήτηρ μου νὰ μὲ κρατήσῃ ἡδυνήθη ἐκτιθέμενον εἰς τοὺς ἀνέμους· εἰξεύρεις πόσον τὴν ἀγαπῶ εἶμαι ἢ χαρὰ καὶ τὸ στήριγμα τοῦ γῆρατός της· ἐγέλασα διὰ τοὺς φόβους της, ὅπως γελῶ καὶ διὰ τοὺς σοῦς. Ἐὰν ἢ βάσκανος μοῖτρα κελεύει νὰ ἀποθάνω, οὐδὲν δύναται οὔτε νὰ ἐπιπέυση, οὔτε νὰ βραδύνη τὴν στιγμήν. Πιστευσόν με, ἄς ἀποδιώξωμεν τὴν περὶ τοῦ μέλλοντος μέριμναν. Τέλος πάντων, ἡ θάλασσα ἠθέλησε νὰ μοῦ φεισθῇ μέχρις ἐδῶ. Ἡ Κλωθὴ δὲν ἐπλεξεν ἀκόμη ὄλον τὸ νῆμα τῆς ζωῆς μου. Ἄλλὰ φαίνεσαι ὅτι κρύπτεις τι ἐν τῇ ψυχῇ. Δὲν μὲ ἀκούεις, ὦ, ἀποκρίθητι, ἀποκρίθητί μου. Δὲν πρέπει πλέον Ἡρῶ, νὰ βασιζώμαι εἰς τὴν πίστιν σου; Παρῆλθε λοιπὸν ἡ ὦρα τῆς εὐτυχίας μου;

ΗΡΩ

*Αχ, νὰ μὴ δύνασαι νὰ ἀναγνώσης εἰς τὰ βάθη τῆς καρδίας μου;

ΛΕΑΝΔΡΟΣ

*Ὅχι, ὄχι, μὴ ζητῆς βεβιασμένας προφάσεις. Προεἶδον τὴν τύχην μου, καὶ σ' ἐννοῶ καλῶς. Εὐπίστε ἐραστὰ, ἰδοὺ ἡ αἰωνία ἀγάπη, τὴν ὁποῖαν χθὲς ἀκόμη εἰς τὸν βωμὸν αὐτὸν ἡ ἱέρεια σοὶ ὠρκίζετο. *Ὀνειρὸν μιᾶς ἡμέρας.

ΗΡΩ

Αἰσθάνομαι κλονουμένην τὴν ἰσχύν μου. Ὑποστήριξον αὐτὴν, Λεάνδρε μου, ἀντὶ νὰ τὴν ὑποσκάπτῃς. Μὴ θλίβῃς μὲ τὰς ὑποψίας τὴν καρδίαν μου, ἀρκούντως πιεζομένην, ἀναλισκομένην ὑπὸ σκληρᾶς ἀγωνίας.

ΛΕΑΝΔΡΟΣ

*Ἡρῶ, ὅταν μὲ ἠγάπας...

ΙΟΥΛΙΕΤΤΑ ΛΑΜΠΕΡ

ΗΡΩ

Σὲ ἀγαπῶ ὡς χθὲς· φεῦ, μὲ παραγνwrίζεις.

ΛΕΑΝΔΡΟΣ

*Ἐφόσον σοὶ ἤμην προσφιλὴς, ἐνόσω ἀκόμη μὲ ἠγάπας, ποῖον μυστικὸν, ποῖα κρυφία θλίψις σὲ ἐβάρυνε, τὴν ὁποῖαν δὲν μετέχεες πάραυτα εἰς τὴν ψυχὴν μου, ἡ ὁποῖα δὲν ἦτο κοινὴ εἰς ἀμφοτέρους μας, *Ἡρῶ. Ἡ διάνοιά σου, τὰ αἰσθήματα ἀπεικονίζοντο εἰς τοὺς ὀφθαλμούς σου, καὶ οὐδέποτε ἡ καρδία σου ἠδυνήθη, νὰ κρύπτεται πρὸ ἐμοῦ ἐπὶ τοσοῦτον.

ΗΡΩ

Ὅχι, Λεάνδρε· οὔτε καρδίαν, οὔτε ὀφθαλμούς μετήλαξα. Τὸ πρόσωπόν σου πάντοτε εἶναι εἰς τὰς ὄψεις μου γλυκύτερον, ἢ ἡ πρώτη ἀκτίς τοῦ ἑσπερινοῦ ἀστέρος, καὶ ἡ φωνὴ σου πάντοτε ἐγγχεί εἰς τὴν καρδίαν μου τὴν ἠδονικὴν ἐκείνην μέθην, ἥτις καὶ ἐν αὐτῷ τῷ ναῷ παρεπλάνησε τὴν ἱέρειαν. Ὅχι, ἡ *Ἡρῶ δὲν μετεβλήθη. Σὺ μοὶ μετέβαλες εἰς βασιλικά μέγαρα τὰ μονήρη τείχη, τὸν τάφον εἰς τὸν ὅποιον ἔζων. Σὺ ὠδήγησες εἰς τὴν μόνωσίν μου, σὺ μοὶ ἐδώρησες τὸν μυστηριώδη ἔρωτα ἄσμα τὸ ὅποιον ἀμφοτέροι ἐψιθυρίζομεν, μακρὰν τοῦ κόσμου,

ἄνθος διανοῖξαν τὸν κάλυκά του ὑπὸ τὰς πνοάς σου· καὶ ὁ ἔρωσ οὗτος ἐν τῇ φυλακῇ μου ἦτο ὁ ὀρίζων μου, ἦτο ἡ ἐλευθερία μου! Ἔσο εὐλογημένος! Ναι, οὐδέποτε λησμονῶ τὴν εὐτυχίαν ταύτην. Θὰ ἦτο ἀγνώμων ἡ καρδιά μου, ἐὰν ἠπίσται!, ἀχ θὰ ἠδύνατο νὰ ἀνθέξῃ εἰς τὴν φωνήν σου; Πλησίον σου ἐπόθησα νὰ ζήσω καὶ νὰ ἀποθάνω, καὶ τὸ ἄνθος τοῦ ἔρωτός μας οὐδέποτε ἤθελε μαρανθῆ! Διατί, μίαν ἔχοντες τὴν ψυχὴν ἔσχομεν δύο πατρίδας;

ΛΕΑΝΔΡΟΣ

Ὅταν ἀκόμη μὲ ἠγάπας Ἡρώ, ἐντρυφῶσα ἀμερίμνωσ με ὅλα τὰ ἐμπόδια τῆς εἰμαρμένης εἰς τὰς τέρψεις ἀβεβαίου εὐτυχίας, ταχέως ἀπεσώβεις πᾶσαν σκέψιν, πάντα φόβον ὀχληρὸν, καὶ οὐδὲν ἠδύνατο νὰ ἐμπικράνῃ τὴν κοινὴν ἡμῶν ἐρωτικὴν μέθην! Αἱ περὶ τῶν κινδύνων, τῆς ἀποστάσεως, καὶ τῆς ἐκτεθειμένης ζωῆς μας φροντίδες, κατεπνίγοντο, εἰσὶ γων ἐν τῷ μέσῳ τῶν φιλημάτων. Δὲν προσεῖχες τότε μὲ ψυχὴν ἀνήσυχον εἰς τοὺς θυελλώδεις νότους, τοὺς προαγγέλους τοῦ προσεγγίζοντος χειμῶνος· δὲν σ' ἐπτόουν τότε κίνδυνοι τοσοῦτον μεμακρυσμένοι. Βλέποντες τὰς μὲν ἡμέρας μειουμένας, αὐξανομένας δὲ τὰς νύκτας, ἐτερπόμεθα, ἀμφότεροι εὐγνωμονοῦντες τοὺς θεοὺς, διότι ἐμήκυνον τὴν ὥραν, ἡ ὁποία μᾶς συνήνου. Ἦδη πρῶτον βλέπω ταύτην ἀφιπταμένην ἐν μέσῳ στεναγμῶν, ἐν μέσῳ δακρῶν ἐστοίμων νὰ καταρρεύσωσι. Ὁ ἔρωσ μας διήρχετο ἐν χαρᾷ καὶ στεναγμοῖς, ἀλλὰ στεναγμοῖς χωρὶς δακρῶν! Ἡρώ, αἱ ὠραῖαι μας νύκτες δὲν ἔχουν πλέον θέληγτρα; Ὡ, ἐνθυμήθητι τὴν πρῶτην νύκτα, κατὰ τὴν ὁποίαν ἐλθόντα με τοσοῦτον ἄσμενος μὲ ὑπεδέχθης! εἰς τὸν κρότον τοῦ γνωστοῦ σοι βήματός μου ἔτρεχες εἰς προὔπαντήσιν, ἔθλιβες ἐπὶ τῶν κόλπων σου τὸν σύζυγόν σου τὸν ἀσθμαίνοντα, τὸν σύζυγόν σου! . . . καὶ ἐν τούτοις οὐδὲν ἀνθρώπινον χεῖλος εἶχε προσφέρει δι' ἡμᾶς τὸν ὑμένσιον ὕμνον, οὐδεὶς ποιητῆς ἐπεκαλέσθη τὴν Ἡραν, οὐδεμία χεὶρ προητοίμασε τὰς δάδας τῶν μυστικῶν σου λέκτρων. Ἄλλ' οὔτε δᾶδες καὶ πανηγύρεις, οὔτε χοροὶ καὶ καθιερωμένοι ὕμνοι ἔλειπον ἀπὸ ἐκείνου, οὐς ὁ ἔρωσ συνήνωνε; Ἡ Ἀφροδίτη μόνον ἠύλογει τὸν ἄγνωστον καὶ μυστικόν μας γάμον! Ἐμάρμαιρεν αὐτὴ εἰς τὸν οὐρανόν, καὶ εἰς τὴν εὐμενῆ τῆς λάμπιν συνετέλεσθη ἡ γλυκύτερα, ἡ τελευταία θυσία. Μόνη αὕτη ἦτο μάρτυς τῆς βραχυτάτης, φεῦ, ἐκστάσεως ἐκείνης, καὶ συμπαθῆς προσεμεΐδια εἰς τοὺς πρῶτους ἡμῶν ἔρωτας, Αἱ ὁμολογίαι, οἱ ὄρκοι ἐθλίβοντο ἐπὶ τῶν χειλέων σου. καθὼς τὰ ἄνθη τοῦ Μαΐου τὰ ὁποία ἐπέχεον τὰ μύρα των ἐπὶ τῆς κλίνης σου! Οὐδὲν ἀνταπεκρίνετο εἰς τοὺς τρυφεροὺς μας ψιθυρισμοὺς, εἰμὴ ὁ φλοῖσθος τῶν οἰδαλέων κυμάτων, τὰ ὁποία ἐψαλλον ἐπὶ τῆς παραλείας, μιγνύοντα τὴν τραχεῖαν αὐτῶν ἀρμονίαν εἰς τὰς γλυκεράς μας λέξεις, εἰς τὰ φιλήματά μας τὰ γλυκύτερα τῶν λόγων!

ΗΡΩ

Ὡ θεοί! σεῖς τὸν ἐμπνέετε; — Λέανδρε, ὄχι, σὴν πησον. Ὑπερασπίσθητί με, κατ' ἐμοῦ αὐτῆς ὑπερασπίσθητί με τώρα!

ΛΕΑΝΔΡΟΣ

Συγκινεῖται! . . . Ἡρώ, σὲ ἠδίκησα, οὐγγνωθι, τρίς φιλάτη! . . .

ΗΡΩ

Φεῦ, ἡ Ἀμυλλα μ' ἐγκαταλείπει!

ΛΕΑΝΔΡΟΣ

Ἐλθέ, ψυχὴ μου φίλη, ἐλθέ! Ὅποσον ὄνειρον θλιβερόν ἐνεχάραξεν ἐπὶ τοῦ μετώπου σου τὰ κατηφῆ του ἴχνη;

Ὅποια εἰκὼν ἀπατηλὴ ἀνησούχησε τὴν καρδίαν σου; Ἀσυλὸν γλυκύτερον τοῦ τόπου τούτου μᾶς περιμένει· ἄσυλον, ὅπου ἐκάστη ἡμέρα διαφυλάττη εἰς ἡμᾶς τὸ γλυκὺ ὄνειρον τῆς χθές, τὸ μήπω συντελεσθὲν, τὸ ὄνειρον τῆς ἡδονῆς, ὑπὸ τοῦ ὁποίου αἱ ψυχαὶ ἀνὰ δύο μεθύσκονται.

ΗΡΩ

Ἄλλ' ἂν πρέπη τις νὰ παύσῃ τοῦ ζῆν, ἵνα τὸ ὄνειρον πληρῶσῃ; . . .

ΛΕΑΝΔΡΟΣ

Μειδιῶν πρὸς τὸν θάνατον, θὰ ἀποθάνω ἐπὶ τῆς καρδίας σου.

ΗΡΩ

Λέανδρε, εὐσπλαχνίσθητί με! ὄχι, μὴ μὲ σύρῃς!

ΛΕΑΝΔΡΟΣ

Ἐλθέ, ἐλθέ, ἔνδοσον εἰς τὸν ἔρωτα, τὸν ὁποῖον φθονοῦσι καὶ αὐτοὶ οἱ θεοί.

ΗΡΩ

Οἱ θεοὶ εἶναι καθ' ἡμῶν, θὰ ἀπολεσθῆς.

ΛΕΑΝΔΡΟΣ

Σὲ ἀγαπῶ! . . .

Τὴν σῦρει μὴ ἀνθισταμένην ἡ Ἀμυλλα φαίνεται.

ΣΚΗΝΗ ΤΕΤΑΡΤΗ

ΗΡΩ, ΛΕΑΝΔΡΟΣ ΑΜΥΛΛΑ

ΑΜΥΛΛΑ

Ἡρώ!

ΗΡΩ

Θεοί! ἡ Ἀμυλλα!

ΛΕΑΝΔΡΟΣ

Ποία φρίκη σὲ κυριεύει;

ΑΜΥΛΛΑ *σιγῇ εἰς τὴν Ἡρώ.*

Ἄφρον!

ΛΕΑΝΔΡΟΣ

Διατί ἡ αἰφνιδία αὕτη μεταβολή;

ΑΜΥΛΛΑ *εἰς τὴν Ἡρώ.*

Τὸν ὄρκον, τὸν ὄρκον!

ΛΕΑΝΔΡΟΣ *εἰς τὴν Ἡρώ.*

Τί λέγει αὕτη;

ΗΡΩ

Ὡ Λέανδρε! θλιβερόν τι μυστήριον . . . Πλὴν θὰ τὸ μάθησ τέλος.

ΑΜΥΛΛΑ

Παρήλθεν ἡ στιγμή τῶν τρυφερῶν πόθων; οἱ θεοὶ οἱ σώσαντες αὐτὸν ἀπαιτοῦσι παρὰ σοῦ τὴν ἀμοιβὴν των. Ἐὰν τὸν ἀγαπᾶς, φοβήθητι ὑπὲρ αὐτοῦ τὴν ἐκδίκησίν των!

ΛΕΑΝΔΡΟΣ

Τί δηλοῦσι τέλος τὰ δάκρυα, ἢ σιωπὴ αὐτῆ; . . . τί δηλοῖ ἢ παράδοξος ὑποδοχὴ τὴν ὁποῖαν λαμβάνω ἐδῶ: . . . Μόλις φθάνω, καὶ ἐπὶ τῶν μετώπων ἐπεκτείνονται τὰ νέφη τῆς μερίμνης. Συμβούλια, δάκρυα, ἐπιμονὴ εἰς τὸ σιωπᾶν. Ἄχ, ἐὰν προεμάντευον τὸ ἔνοχον αὐτῶν μυστήριον ἐάν, ὦ θάλασσα, δὲν ἐκόμιζες ἔραστήν περιμενόμενον, διατί νὰ μὲ ἀποβιάσῃς εἰς τὴν ἀκτὴν ταύτην; ἔπρεπε νὰ μὲ καταβροχθίσῃς· θὰ ἀπέθνησκον δι' αὐτήν, ψιθυρίζων τὸ ὄνομά της, ἀνύπτοτος διὰ τὴν ἀπιστίαν της.

ΗΡΩ

Ἄμυλλα, τὸν ἀκούεις;

ΑΜΥΛΛΑ

Κώφευσε εἰς τὴν φωνὴν του! φύγε!

ΛΕΑΝΔΡΟΣ

Εὐσπλαγχνίσθητι τὴν τεταραγμένην καρδίαν μου. Εἰπέ μοι, τί ποτε σοὶ ἔπταισα;

ΗΡΩ

Δὲν δύναμαι ν' ἀνθεξῶ ἐπὶ πλέον βλέπουσα αὐτὸν ἀγωνιῶντα καὶ πάσχοντα ὑπὸ τῆς ἀμφιβολίας! Ἡ Ἄμυλλα θὰ σοὶ εἶπῃ. . . Τὰ χεῖλη μου δεσμεύονται πρὸ τῆς ὁμολογίας ταύτης· εἶπε αὐτῷ τὸν ὄρκον μου καὶ τὴν εὐχὴν. Ἄς ἀναχωρήσῃ εἰς τὸ ὄνομα τοῦ οὐρανοῦ, ὅστις τιμωρεῖ τὸν ἐπίορκον. Ἄς ἀναχωρήσῃ! καὶ ἀναχωρῶν, ἄς ἐνθυμηταὶ πάντοτε ὅτι τὸν ἀγαπῶ!

(ἀπέρχεται.)

Τὸ τέλος εἰς τὸ προσεχές).

ΙΟΥΛΙΕΤΤΑ ΛΑΜΠΕΡ

Ἡ χαριεστάτη συγγραφεύς, ἧς δημοσιεύομεν τὴν εἰκόνα, ἐγεννήθη τῷ 1836 ἐν ἐπαρχίᾳ τῆς Γαλλίας, νεαρῶτάτη συνεζεύχθη μετὰ ἱατροῦ τινος, τοῦ La Messine, ἀλλ' ὁ γάμος οὗτος δὲν ἀπέβη διόλου εὐτυχής. Ἀποθανόντος τοῦ συζύγου της, μετέβη εἰς Παρισίους, τὸ κέντρον πάσης ἐν Γαλλίᾳ φιλολογικῆς ἀξίας καὶ φιλοδοξίας, δι' ἄλλεπαλλήλων δὲ ἔργων, μυθιστορημάτων, διηγημάτων, περιγραφῶν, ἐντυπώσεων, δὲν ἐδράδυνε ν' ἀποκτήσῃ ὄνομα ἐν τῇ γαλλικῇ φιλολογίᾳ. Ἦτο δὲ θελκτικώτατος τύπος συγγραφέως ἢ περικαλλεστάτη ἐκείνη γυνὴ ἢ μεστή εὐφυΐας καὶ ἀγαθότητος, ἢ σκορπίζουσα τὴν χάριν περὶ αὐτὴν καὶ πρῶτιστα πάντων ἐπὶ τῶν γραφομένων της, καὶ ὑπὲρ πάντα ἄλλον γράφοντα ἐπικυροῦσα τὸ γνωστὸν ὅτι ἐκ τοῦ ὕφους διαγιγνώσκεται ὁ συγγραφεύς.

Τὰ σπουδαιότερα τῶν ἔργων της, ἅτινα πάντα σχεδὸν ἔγραψεν ὑπὸ τὸ ψευδώνυμον Juliette Lamber, ἐκτὸς ὀλιγίστων ὑπὸ τὸ ὄνομα J. La Messine εἶνε «Ἡ ἄσχημος» περιεργότατον μυθιστόρημα, «Τὸ χωρίον μου» ὅπου ἐν πολλαῖς παρατηρήσεσι περὶ τοῦ ἐπαρχιακοῦ βίου ἐγ-

κατασπείρει ἡδείας ἀναμνήσεις. «Ἐπὶ τῶν Ἄλπεων», πλήρες περιγραφικῆς ποιήσεως ἔπος, καὶ τὸ τελευταῖον περὶ Οὐγγαρίας ἔργον της. τὸ ἄρτι ἐκδοθὲν καὶ μέγαν ἐξεγεῖραν πάταγον. Εἰς ἡμᾶς τοὺς Ἕλληνας ἰδιαιτέρως γνωστὴ εἶνε διὰ τὴν Ἑλληνίδα, ἣτις πρὸ τινῶν ἐτῶν μετεφράσθη ἐν ἀθηναϊκῇ ἐφημερίδι καὶ τὴν «περὶ νεοελληνικῆς ποιήσεως μελέτην» δημοσιευθεῖσαν τὸ πρῶτον ἐν τῇ Νέᾳ Ἐπιθεώρησει.

Ἡ Ἰουλιέττα Λαμπέρ ἐν Παρισίοις συνεζεύχθη μετὰ τοῦ ἐγκρίτου γάλλου πολιτικοῦ καὶ μέλους τῆς ἐθνοσυνελεύσεως κατὰ τὸ 1870 καὶ γερουσιαστοῦ εἴτα Ἐδμόνδου Ἀδάμ.

Ἡ κολοσσιαία περιουσία τοῦ συζύγου κατέστησεν αὐτὴν ἱκανὴν νὰ ἐκπληρώσῃ καθ' ὀλοκληρίαν τοὺς φιλολογικούς καὶ πολιτικούς πόθους της. Ἡ αἴθουσα αὐτῆς ἐγένετο ἐν βραχεῖ περίφημος, ὅπως δ' ἄλλοτε ἢ τῆς κυρίας Ῥεκαμιέ, ἀνεδείχθη τὸ ἐντευκτήριον τῶν μεγίστων συγγραφέων, καλλιτεχνῶν καὶ πολιτικῶν ἀνδρῶν τῆς Γαλλίας. Ὁ Pailleron ἐν τῇ περιλαλήτῳ κωμῳδίᾳ του «Le monde où l'on s'ennuie» τὴν αἴθουσαν ταύτην ἔλαβεν ὡς τύπον.

Μετὰ τὸ 1870 ἰδίως δὲ μετὰ τὴν πολιτικὴν κρίσιν τοῦ 1877 οἱ σπουδαιότατοι τῶν δημοκρατικῶν ἡγουμένου τοῦ Γαμβέττα συνήρχοντο ἐν τῷ μεγάρῳ τῆς Κυρίας Ἀδάμ, οὕτω δὲ ἡ αἴθουσα ἐγένετο κέντρον πολιτικῆς ἐνεργείας τοῦ ἰσχυροτέρου ἐν Γαλλίᾳ κόμματος, καὶ ἐν αὐτῇ ἔλαβε τὴν γένεσιν της ἡ τῇ 15 Ὀκτωβρίου 1879 ἰδρυθεῖσα «Νέα Ἐπιθεώρησις», τὸ γνωστὸν ἰσοβάθμιον τῇ Ἐπιθεώρησει τῶν δύο κόσμων περιοδικόν, ὅπερ διευθύνει δεξιώτατα γράφουσα ἄμξ καὶ τὴν ἔξωτερικὴν πολιτικὴν.

Ἡ Κυρία Ἀδάμ δύναται νὰ ὀρισθῇ ὡς ἑξῆς:

Συγγραφεύς, πολιτικὴ γυνὴ καὶ φιλέλλην· διότι θερμῶς ἀγαπᾷ τὴν Ἑλλάδα καὶ διὰ τῶν ἔργων αὐτῆς, καὶ διὰ τῆς Νέας Ἐπιθεώρησεως, καὶ ἐν παντὶ ζωηρῶς ἐξεδήλωσε τὴν πρὸς αὐτὴν ἀγάπην της.

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ ΑΤΤΙΚΟΥ ΜΟΥΣΕΙΟΥ

κ. Ν. Β. Θεσσαλονίκην. Τὰ καθυστερούμενα φυλλάδια ὡς ἀπεστάλησαν οὐδεμίαν συνδρομὴν ζητοῦμεν κ. Α. Π. Ἐν Ν. Ἐφέσῳ. Ἡ συνδρομὴ σας ἐλήφθη· γράψατέ μας ἐάν ἐλάβατε τὰ καθυστερούμενα φυλλάδια. κ. Κ. Π. Ὁδησόν· τὰ φυλλάδια τοῦ Νοεμβρίου καὶ Δεκεμβρίου σας ἀπεστάλησαν. Α. Μ. Κωνσταντῆ ὁμοίως. R, H. G. Hamburg. N. O. Tübingen. Α. Δ. Κονίστραν· Α. Γ. Αἴγιον. Ν. Ν. Κέρκυραν. I. T. Κυδωνίας. Τὸ αἰτηθὲν βιβλίον δὲν ἔχω, ζητήσατε μόνον παρὰ τῷ βιβλιοπωλείῳ τοῦ κ. Μπέκ· τὸν 10 ἀριθμὸν π. ε. θὰ σᾶς πέμψωμεν. Γ. Κ. Ἀλεξάνδρεια. Τὰ ἐλλείποντα Νοεμβρίου καὶ Δεκεμβρίου ἐστάλησαν ἀλλ' ἢ συνδρομὴ σας δὲν ἐλήφθη. Χ. Π. Φαμαγούστα. Ε. Π. Μάλτα. Σ. Ζ. Κέρκυρα. Ἐλήφθησαν δρχ. 25, 60. Α. Δ. Κονίστραν. Ἐχετε δίκαιον, γράψατέ μας τὰ ἐλλείποντα φύλλα νὰ σᾶς πέμψωμεν.

ΝΕΑ ΒΙΒΛΙΑ

Μόνικα ἡ μήτηρ τοῦ Αὐγουστίνου ὑπὸ Ἰγνατίου Μοσχάκη. Ἐν Ἀθήναις τύποις Ἀττικοῦ Μουσείου 1884.

Ἡ φιλοσοφία τοῦ Καλοῦ παρὰ Πλωτίνῳ διατριβὴ ἐπὶ ὑψηλοῖς ὑπὸ Γ. Μ. Βιζυνοῦ διδάκτορος καὶ καθηγητοῦ τῆς φιλοσοφίας ἐν τοῖς ἐν Ἀθήναις Γυμνασίοις. Ἐν Ἀθήναις ἐκ τοῦ τυπογραφείου Ἀττικοῦ Μουσείου.

Καταστατικὸν τῆς χριστιανικῆς ἀρχαιολογικῆς ἑταιρίας ἐν Ἀθήναις ἐκ τοῦ τυπογραφείου Ἀττικοῦ Μουσείου.

Λόγος πανηγυρικός εἰς τὸν νεομάρτυρα Γεώργιον ἐκφωνηθεὶς ἐν τῷ ἱερῷ ναῷ τῆς Χρυσοπηλαιωτίσεως κατὰ τὴν 17 Ἰανουαρίου 1885 ἐπέτειον τῆς μνήμης αὐτοῦ. Ἐν Ἀθήναις ὑπὸ Νικολάου Τσιγαρᾶ.

Ἀκολουθία τοῦ ὁσίου καὶ θεοφόρου πατρὸς ἡμῶν Σεραφεῖμ τοῦ ἐν τῷ ὄρει τοῦ Δομποῦ τῆς Λεβαδείας ἀσκήσαντος καὶ ἑορταζομένου τῆς ΣΤ' τοῦ μηνὸς Μαΐου. ἥτις ἐξεδόθη μὲν τὸ πρῶτον ἐκ χειρογράφου κειμένου ὑπὸ τοῦ πρώην Μητροπολίτου Ἀθηνῶν, κ. Νεοφύτου Μεταξᾶ ἐκδίδεται δὲ νῦν ἐπιδιορθωμένη καὶ ἐπηξημένη ὑπὸ τοῦ ἐκ τῆς αὐτῆς Μονῆς τοῦ Δομποῦ ἱερομονάχου Εὐθυμίου Καββαθᾶ προλύτου τῆς θεολογίας. Ἐν Ἀθήναις τύποις Ἀττικοῦ Μουσείου.

Διατριβὴ περὶ ἀτόνου καὶ ἀπνευματίστου γραφῆς τῆς Ἑλληνικῆς Γλώσσης ὑπὸ Ν. Β. Φαρδῦ τοῦ Σαμοθρακός. Ἐν Μασσαλία τύποις Barlatier.

Κατακλυσμός. Δευτέρα παρουσία (ποιήματα) ὑπὸ Δ. Κόκου. Ἐν Ἀθήναις ἐκ τοῦ τυπογραφείου Ἀττικοῦ Μουσείου, ἑκδοσις ἐκλεκτή.

Ἡ Μεγάλη ἐν Ἐρμουπόλει Συνέλευσις τῆς 25 Νοεμβρίου περὶ συστάσεως Ἐφετείου ἐν Σύρῳ καὶ ὁ κατ' αὐτὴν πρὸς τὸν λαὸν τῆς Ἐρμουπόλεως καὶ Σύρου καὶ πρὸς τοὺς ἐκ τοῦ λοιποῦ τῶν Κυκλάδων Νομοῦ ἐν Ἐρμουπόλει παρεπιδημοῦντας ἐκφωνηθεὶς λόγος ὑπὸ Ἰωάννου Φραγκιᾶ δικηγόρου μέλους καὶ γραμματέως τῆς ἐν Ἐρμουπόλει ἑπταμελοῦς πρὸς σύστασιν Ἐφετείου Ἐπιτροπείας. Ἐν Ἐρμουπόλει, τύποις Πατρίδος.

Ἑλληνικοῦ Ἀγώνος τὸ τριακοσιόδραχμον ἑπαθλον διήγημα ὑπὸ Γρηγορίου Δ. Ξενοπούλου.

Ἀγγέλονται Δημοσθένους Δ. Βαλαβάνη τὰ σωζόμενα ὑπὸ τοῦ ἀνεψιοῦ αὐτοῦ Γεωργίου Α. Βαλαβάνη, τιμῶνται ἀντὶ φρ. 3.

1885 Καλῶς το (Στίχοι—Ι. Γ. Τ.).

Ὁ Σπουργίτης Σ' τῆς Νάπολι ὑπὸ Ι. Γ. Τσακασιάνου (ποίημα)

Ἀντεπίκρισις τῶν περὶ τῆς εἰς τὸν βιβλικὸν ἀγῶνα ὑποβληθείσης Τριγωνομετρίας μου κριθέντων ὑπὸ Ι. Α. Ἀναργύρου, καθηγητοῦ τῶν μαθηματικῶν. Ἐν Ἀθήναις τύποις Ἀττικοῦ Μουσείου

Ἀναγνωσματάρειον τῆς Γαλλικῆς γλώσσης ἐγκριθὲν ὑπὸ τοῦ ὑπουργείου τῆς Παιδείας κατὰ τὸν ΑΜΒ' Νόμον, ἑκδοσις ὅλως νέα ὑπὸ Α. Ναδίρη· ἐκδί-

δοται δαπάνη Α, Κωνσταντινίδου. Ἐν Ἀθήναις τύποις Ἀττικοῦ Μουσείου.

Ἑρμηνεῖα περικοπῶν τοῦ Εὐαγγελίου ὑπὸ Ἰγ. Μοσχάκη ὑψηλοῦ τῆς θεολογίας· ἐκδίδεται δαπάνη Α. Κωνσταντινίδου. Περιεχόμενον ἢ ἐπὶ τοῦ ὄρους ὀμιλία. Αἱ παραβολαί. Διάφοροι περικοπαί. Ἐν Ἀθήναις ἐκ τοῦ τυπογραφείου Ἀττικοῦ Μουσείου. Τιμᾶται δραχμὰς 2 50.

Λόγος κατ' ἐντολὴν τῆς Ἀκαδημαϊκῆς συγκλήτου ἐκφωνηθεὶς ἐν τῷ ναῷ τῆς Μητροπόλεως ὑπὸ Α. Δ. Κυριακοῦ καθηγητοῦ τῆς θεολογίας, τελουμένου ὑπὲρ τῶν εὐεργετῶν τοῦ Πανεπιστημίου μνημοσύνου κατὰ τὴν λ' Ἰανουαρίου τοῦ 1885 ἑορτὴν τῶν Τριῶν Ἱεραρχῶν. Ἐν Ἀθήναις ἐκ τοῦ τυπογραφείου Ἀττικοῦ Μουσείου.

Ποικίλη Στοᾶ. Ἔτος Ε'. 1885 ὑπὸ Ι. Ἀρσένῃ τῇ εὐνοικῇ συμμετοχῇ ἐγκρίτων λογίων Ἀθήνησι τύποις Ἀττικοῦ Μουσείου. Τιμᾶται δρ. 5. Περιεχόμενα. Αἰ κινούμεναι Τράπεζαι Α. Βλάχου. Τὸ ταξεῖδι Κ. Παλαμᾶ Δ. Ἰορδανίδης φρενολογικὴ μελέτη. Κ. Σκόκου. Ἡ ἄγνωστος Μ. Μπέτσου. Παθολογία Ε. Ροῖδου. Οἱ θησαυροθῆραι τοῦ Ὀκενφελς Κ. Ραγκαβῆ. Ἡ γλῶσσα Α. Λασκαράτου. Ὁ πυθμὴν τῆς θαλάσσης Ε. Σούτσου. Ἡ δικαιοσύνη ἐν Ἑλλάδι Θ. Φλογαίτου. Καλλιτέχνης Ἐρως Π. Ἀποστολίδου. Αἱ γυναῖκες παρὰ τοῖς ἀρχαιοτάτοις Ἑλλήσι Α. Σπαθάκη. Οἱ Μύρμηκες Θ. Χελδραΐχ. Ἑλληνες φυγάδες καὶ Ι. Γαριβάδης Α. Γενναδίου. Σημειώσεις ἐκ Γερμανίας Ν. Καζάκη. Ὁ Σοσιαλισμὸς Ι. Σούτσου. Δύο μικρὰ περὶ Σαφφούς ποιήματα Σ. Βάλβη. Αἱ Βδέλλαι Α. Λεονάρδου. Ἀναμνήσεις Ο. Ἰαλέμου. Ὁ λόγιος νέος Δ. Καμπούρογλου. Γλωσσικαὶ παρακρούσεις Ι. Σκυλίση. Ὁ Κυβερνήτης τῆς Ἑλλάδος Π. Χαλκιοπούλου κτλ.

Περὶ Ἀδικήματος καὶ ποινῆς, ἐν τῇ ἀρχαίᾳ Ἑλληνικῇ Τραγωδίᾳ. Λόγος ἐκφωνηθεὶς τῇ 16 Δεκεμβρίου 1884 ὑπὸ Ν. Κωστῆ τακτικοῦ καθηγητοῦ τῆς νομικῆς σχολῆς ἀναλαμβάνοντος ἐπίσημως τὴν πρυτανίαν.

Κήρυξ σύγγραμμα περιοδικὸν κατὰ μῆνα ἐκδιδόμενον τῇ συνεργασίᾳ πολλῶν λογίων. Ἐγκρίσει τοῦ Ὑπουργείου τῆς Δημ. ἐκπαιδεύσεως, ἔτος Α' Ἰανουάριος Τεῦχος Α'. Φεβρουάριος τεῦχος Β'. Ἐν Κωνσταντινουπόλει. Περιεχόμενα. Πρόλογος. Τὸ νέον ἔτος. Περὶ τῆς Μητροπόλεως Μελενίκου. Ὁ Αἴσωπος. Ὑγιεινὴ τῶν Σχολείων. Μυθιστορία Ζηνοβία Γαλλιότη. Ἡ γυνὴ ἐν τῇ κοινῳνίᾳ. Ποιήσεις. Ὁ Ἑρρῖκος Ἀῖνε. Ἡ χειραφέτησις τῆς γυναικός. Ἀρχαῖα καὶ νέωτερα γραμματικὴ τέχνη. Περὶ τῆς φωνῆς. Ποικίλα. Ποιήσεις. Τῆς ἐκδόσεως τοῦ περιοδικοῦ τούτου οὗ τὴν ὑποστήριξιν συνιστῶμεν θερμῶς διὰ τὸν καλὸν αὐτοῦ σκοπὸν ἐπιστατεῖ ἐπιτροπῇ συγκεκμημένη ἐκ τῶν κ. κ. Δ. Πρόκου, Α. Παλαιολόγου, Α. Χ. Στεφοπούλου, Ε. Πουλουλίδου καὶ Ι. Ροῖζου. Ἡ συνδρομὴ αὐτοῦ εἶναι ἐν Ἑλλάδι φρ. 10. Καὶ πάλιν συνιστῶμεν τὴν ἀπόκτησιν αὐτοῦ.